

Rechtskundig Weekblad

Vereniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elke zondag

Abonnementsprijs : 500 fr. per jaar

Postcheckrekening Nr 3185.22

Beheer en Redactie : Mr. René VICTOR, Justitiestraat, 21, Antwerpen

Overzicht van de Vlaamse Rechtsliteratuur gedurende het rechterlijk jaar 1958-59

Z 189

Wanneer wij de productie van het verlopen rechterlijk jaar op het gebied der juridische literatuur overzien, is deze niet van aard om ons toe te laten grote verrassingen te melden noch wat de hoeveelheid, noch het gehalte der verschenen boeken betreft. Het is veleer een jaar van gestadige en gedegen groei waarin veel voortreffelijke werken verschenen zijn, die onze Vlaamse wetenschappelijke rechtsliteratuur op belangrijke wijze verrijkt hebben.

Onze twee grote verzamelwerken, de « *Algemene Practische Rechtsverzameling* » en het « *Administratief Lexicon* » gaan voort merkwaardige tractaten te publiceren, alhoewel er dient op gewezen dat de A.P.R. het tempo van vorige jaren niet heeft kunnen bijhouden. Dit is trouwens volkomen begrijpelijk. De behandeling van de belangrijke trefwoorden vraagt aan de auteurs ettelijke jaren arbeid en het is vanzelfsprekend dat een zo uitgebreide productie als vorige jaren niet telkens opnieuw te verwachten was.

Wij kunnen echter niet nalaten er ons genoeg over uit te drukken dat wat de materiële presentatie betreft de « *Algemene Practische Rechtsverzameling* » beslist heeft de banden, waarin haar teksten dienen bewaard te worden, te wijzigen. In de plaats van de zware en haast niet te behandelen vroegere mappen is er nu een handig en soepel bandje vervaardigd geworden dat het gebruik van de verzameling ten zeerste zal bevorderen.

* * *

Op het gebied van het burgerlijk recht is er eerst en vooral een voortreffelijke verhandeling verschenen van de hand van Prof. W. Delva over « *Belgische bouwwetgeving* ». Deze stof, die een zo groot publiek aanbelangt, waarbij zowel bouwmeesters en aannemers als eigenaars in aanmerking komen, was tot nog toe nooit op synthetische wijze in het Nederlands behandeld worden. Het werk van Prof. Delva is verschenen in de reeks universitaire cursussen, uitgegeven door de « *Standaard-Boekhandel* ». Het is wel jammer dat het werk onder deze vorm het licht zag, want het is van dusdanige aard dat het ten zeerste zou verdienen op brede schaal in druk verspreid te worden. Inderdaad, Prof. Delva heeft zijn werk op volstrekt originele wijze opgevat en het

klaarblijkelijk bestemd voor leken die geen bijzondere voorkennis hebben van de juridische beginselen. Het bestaat dan ook uit een eerste gedeelte, waarin de algemene beginselen van het burgerlijk recht op summiere wijze worden uiteengezet, waarbij natuurlijk de auteur meer in het bijzonder uitweidt over zakelijke rechten, eigendomsrecht, vruchtgebruik en erfdienstbaarheden. Daarna worden beknopter de schenkingen en testamenten en de verdelingen behandeld, daar deze hoofdstukken ook zeer innig verband houden met het eigendomsrecht en het verkrijgen ervan. Het essentiële wordt daarna gezegd over de verbintenissen, eveneens een stof die onontbeerlijk is voor de waardering van de contracten die in bouw-aangelegenheden afgesloten worden. Veel uitvoeriger is dan de auteur waar hij het aannemingscontract voor bouwwerken en het contract met de architect aansnijdt. De inleidende uiteenzettingen hadden voor doel de studie van deze contracten bevattelijk te maken, wat voor iemand die niet in het recht geschoold is, volstrekt noodzakelijk was. De bestanddelen van de bouwcontracten en de verschillende soorten ervan, de plichten van de bouwheer, de betaling van de bouw prijs, de aanvaarding van de werken met de er uit voortspruitende gevolgen, de plichten van de aannemer en de oplevering der werken en ten slotte het einde van het bouwcontract en de verantwoordelijkheden van de aannemer maken achtereenvolgens het voorwerp uit van verschillende hoofdstukken, waarna dan ook het architectencontract van dichtbij beschouwd wordt.

Bijzondere aandacht wordt gewijd aan de vraagstukken van de verantwoordelijkheid zowel van aannemer als van architect. In verband met de bouw wetgeving mocht natuurlijk ook de studie van de zekerheden niet uit het oog verloren worden en zowel borgtocht als pandgeving en hoofdzakelijk de wetgeving op voorrechten en hypotheeken worden in grote lijnen besproken.

De auteur, die in dit werk alles heeft willen verzamelen dat in verband met de bouw wetgeving kan gebracht worden, heeft ook enkele kapitels behandeld van het administratief recht betreffende de wegenis, de rooilijnen en de bouwvergunningen. Hij wijdt een afzonderlijk hoofdstuk aan de reglementering op de gevaarlijke, ongezonde en hinderlijke be-

drijven en geeft ten slotte een overzicht van de ont-eigening tot algemeen nut. Begrippen van fiscaal recht en van procedure besluiten het boek.

Zoals gewoonlijk bij Prof. Delva zijn zakelijkheid en duidelijkheid de grote eigenschappen van zijn werk. Hij munt uit door klare indeling en onder-verdeling van de stof, rake bepalingen en systema-tische samenvatting. Niet enkel bouwmeesters, aan-nemers en administratieve ambtenaren zullen in dit boek werkelijk al vinden wat ze voor de practijk kunnen nodig hebben, doch ook de juristen zullen veel voordeel kunnen putten uit de voortreffelijke syste-matiek die door de auteur in zijn cursus is aangewend geworden.

Het is te hopen dat dit werk, dat voorzeker een groot succes zal kennen, zo spoedig mogelijk in gewone boekvorm een nieuwe uitgave zou beleven, daar het bestemd is om aldus nog grotere diensten te bewijzen.

De Heer Stafhouder der balie van Gent, *Mr. René Derycke*, professor aan de Universiteit te Brussel, publiceerde in de A.P.R. een tractaat over « *De Voorrechten* ». Deze stof maakte ook tot nog toe niet het voorwerp uit van een in het Nederlands ge-schreven monografie en het werk van Prof. Derycke is dan ook in de Vlaamse rechtsliteratuur ten zeerste welkom. Het boek is methodisch opgebouwd en de uiteenzetting is duidelijk en volledig. Na de bepaling en de kenmerken van de voorrechten te hebben uiteengezet vat de auteur dadelijk de bespreking aan van de verschillende voorrechten die zich in ons recht voordoen, eerst degene die slaan op alle roerende en onroerende goederen van schuldenaars, daarna degene die slaan op bepaalde roerende en onroerende goe-deren. In elke categorie wordt dan elk voorrecht afzonderlijk onderzocht en wordt een beknopt doch volledig overzicht gegeven van de verschillende betwistingen die zich betreffende het toepassen van deze voorrechten hebben voorgedaan en de oplossingen welke er door de rechtspraak en de rechtsleer aan gegeven werden. Deze stof is oneindig en in het werk kon enkel, zoals het behoorde in de verzameling waarin het tractaat verscheen, het essentiële gegeven worden dat van belang is voor de practijk. Vele vraagstukken betreffende deze voorrechten zijn ook thans nog betwist en zijn nog tot geen definitieve oplossing gekomen en de eigen mening van de auteur zal wel op zekere punten van aard zijn tegenspraak te verwekken. Zij is echter steeds gesteund op uiterst verantwoorde beschouwingen en op een zeer uit-gebreide documentatie.

De rang van de voorrechten is voorzeker een der hoofdafdelingen in dergelijke verhandeling en de problemen betreffende de samenloop tussen de ver-schillende voorrechten, waarin zulke delicate proble-men rijzen, is door de auteur op uiterst bevatte-lijke wijze uiteengezet.

In een Titel III behandelt de schrijver de voorrech-ten op onroerende goederen, hetzij op de algeheelheid ervan, hetzij op bepaalde van deze goederen, en hij ontleedt dan de verschillende modaliteiten om de voorrechten te behouden door overschrijving en door inschrijving, met de zeer delicate problemen welke hieraan kunnen verbonden zijn.

Deze stof is voorzeker een van de moeilijkste die zich voordoet in het burgerlijk recht en het is een moedige onderneming geweest vanwege Prof. Derycke een Nederlands tractaat over de voorrechten samen te stellen. Hij heeft daardoor aan de Vlaamse rechts-wetenschap en vooral aan de practici een zeer grote

dienst bewezen en zijn werk neemt een waardige plaats in in de practische verzameling waarin het werd gepubliceerd.

In dezelfde A.P.R. deed *Mr. Walter Van Gerven* een studie verschijnen over « *Koop (verkoop met uiteenzetting gegeven van de rechterlijke inrichting, premie)* ». Hoezeer ook dit verkoopstelsel geprezen werd in het voordeel van de kleine fabrikanten, toch heeft het aanleiding gegeven tot dusdanige mis-bruiken dat de wetgever, gebruik makende van de volmachtwetten, de verkoop met premie heeft ge-reglementeerd. De schrijver onderzoekt de strekking en de grondslag van deze nieuwe wetgeving en geeft dan een overzicht van het vergelijkend recht op dit gebied in Duitsland, Frankrijk, Nederland en Zwitser-land. Daarna begint de eigenlijke juridische ontleding van de reglementerende bepalingen, namelijk deze van het begrip « verkoop met premie » en van het begrip « premie » op zichzelf. Na ontleed te hebben wat in beginsel door de wetgever als premie be-schouwd wordt geeft de auteur een overzicht van de voorwerpen en diensten die krachtens wet en recht-spraak niet als premies kunnen beschouwd worden. Zijn analyse is hier zeer volledig, zijn verwijzingen naar jurisprudentie menigvuldig en op elke bladzijde komen vergelijkingen voor met vreemd recht, wat aan dit werk een uiterst wetenschappelijk en bijzonder interessant karakter geeft.

Na dit uitvoerig onderzoek over de grondslagen van de reglementering gaat dan de schrijver de reglemen-tering zelve na en zet hij uiteen onder welke ver-schijningsvormen de premiën zich kunnen voordoen en in welke mate het wettelijk verbod geldt. Wat betreft de premies voorkomende onder de vorm van zegels, coupons of penningtekens, worden de modal-iteiten van de wettelijke toelating nagegaan en de administratieve vereisten om van de wettelijke toe-lating te kunnen genieten. Het einde van het werk betreft de strafsancties, de burgerlijke sancties en de overgangsbepalingen.

Mr. Van Gerven heeft zich steeds bijzonder aan het vraagstuk geïnteresseerd. Hij schreef er reeds een zeer opgemerkt artikel over in 1958 in het « *Rechts-kundig Weekblad* ». Zijn werk is thans uitgegroeid tot een volledig tractaat over deze zo bijzondere stof, die zowel magistraten en advocaten als handelaars en nijveraars ten zeerste belang zal inboezemen.

Vermelden wij nog in verband met het burgerlijk recht een beknopte verhandeling van *Mr. Jozef Van Alsenoy* over « *De ongevallen op de weg van het werk* », een vraagstuk dat in de laatste jaren aan-leiding is geweest tot een zeer uitgebreide jurispru-dentie. Het was een voortreffelijk idee van de auteur van deze rechtspraak een synthetisch overzicht te geven. Wij vinden in zijn werk de evolutie van de wetgeving en de beoordeling van de besluit-wet van de secretaris-generaal van 1941 en de wetgeving van 1945, alsook de bespreking van de jurisprudentie van het Hof van Cassatie betreffende het vraagstuk of de besluit-wet van 1945 wel degelijk een uit-breiding is van de wet op de arbeidsongevallen van 1903. De auteur wijst er op hoe de rechtspraak van het Hof van Cassatie in deze aangelegenheid de te enge wetsuitlegging verwerpt.

Wat dient men te verstaan door de normale weg van het werk, zowel geografisch als chronologisch; welk zijn de risico's die zich gedurende dit traject kunnen voordoen; waar begint het begrip van nor-male weg van het werk in verband met het verblijf van de arbeider? Dit zijn alle vragen die de auteur

grondig onderzoekt aan de hand van een uitvoerige rechtspraak.

De bijzondere toestand van de havenarbeiders maakt het voorwerp uit van een afzonderlijk hoofdstuk. Dit is eveneens het geval voor de zetschippers.

Het boekje wordt besloten met een kapittel over bewijs, bewijsmiddelen en procedure.

Processen betreffende arbeidsongevallen op de weg van of naar het werk komen dagelijks voor en de practici zullen er Mr. Van Alsenoy dankbaar om zijn dat hij door de voortreffelijke synthese, die hij heeft samengesteld, hun werk en hun opzoekingen ten eerste heeft verlicht.

Ieder kent de uitgave van het werk van Mr. André Rodenbach, licentiaat pleitbezorger te Gent, over «*Het recht in het burgerlijk leven*». De auteur wil enkel een bevattelijke uiteenzetting geven van de beginselen van het burgerlijk recht en in onze vorige overzichten hebben wij reeds menigmaal de bijzondere verdiensten onderlijnd van deze poging tot popularisering van de rechtswetenschap. De boeken van Mr. Rodenbach zijn bijzonder geschikt om aan degenen die geen jurist zijn een zeer duidelijk begrip bij te brengen van de hoofdlijnen van ons burgerlijk rechtstelsel. Achtereenvolgens verschenen reeds in de vorige jaren handleidingen over personen, goederen en eigendom, erfenissen, schenkingen onder de levenden en testamenten. Dit alles in vier delen, waarvan het laatste uit twee banden was samengesteld.

Daarna heeft dan Mr. Rodenbach in een vijfde deel, dat eveneens uit twee banden bestaat, de stof van «*De verbintenissen*» aangevat. Het eerste gedeelte, dat reeds vroeger verscheen, behandelde de contracten of de verbintenissen ontstaan uit overeenkomst. Thans is onlangs het tweede gedeelte (Band B) verschenen, waarin behandeld worden het teniet gaan der verbintenissen, het bewijs en de betaling, en vooral de zo belangrijke stof van de oneigenlijke contracten en deze der onrechtmatige daad. Daarmede is thans het vijfde deel afgesloten.

Overeenkomstig de bedoeling, die voorgezet heeft aan de samenstelling van dit werk, is het de auteur niet te doen geweest om een zuiver theoretische en droge opsomming van rechtsregels; zijn tekst is voortdurend geïllustreerd met voorbeelden en praktische toepassingen, alsook met formulieren die de stof doen leven en die de leek bijzondere belangstelling voor het burgerlijk recht zullen bijbrengen.

Door deze vulgariserende literatuur zal de auteur voorzeker een brede lezerskring bereiken en de betere kennis van de rechtsbeginselen zal stellig van aard zijn menigvuldige processen te vermijden.

* * *

Wat de burgerlijke rechtspleging betreft is er slechts één enkel werk verschenen, doch een werk van grote betekenis, namelijk het «*Handboek van het burgerlijk procesrecht*» door Mr. R. Van Lennep, docent aan de Rijkshandelshogeschool te Antwerpen.

In onze overzichten van vorige jaren was er haast geen enkel waarin wij niet de verschijning konden aankondigen van een van de tien lijvige delen waaruit het grote werk van Mr. Van Lennep over het «*Belgisch burgerlijk procesrecht*» bestaat. Deze tien delen vormen een reusachtige onderneming die algemeen de bewondering heeft afgedwongen voor de geweldige werkkraft en de uitgebreide kennissen van de auteur.

In vorige besprekingen hebben wij ook wel enkele bezwaren aangehaald tegen de wijze waarop het grote werk was opgevat, vooral wat betreft de bruikbaarheid ervan voor de praktijk. Wij hadden namelijk geschreven dat het grote werk misschien al te gedetailleerd was, dat het daardoor aan synthetische kracht verloor en het dientengevolge, zowel zuiver wetenschappelijk als met het oog op de praktijk, zeer wenselijk zou geweest zijn dat Mr. Van Lennep dit reusachtig werk zou samenvatten en ons de stof ervan zou bezorgen in een meer beknopt en overzichtelijk handboek. Dit is hetgeen thans gebeurd is door de uitgave van het boek dat zopas van de pers komt. Heel de stof van de tien boekdelen van het groot «*Belgisch burgerlijk procesrecht*» is thans gecondenseerd geworden in één enkel boek van ongeveer 600 bladzijden, dat vooral geschreven is geworden met het oog op het gebruik in de praktijk. Met de samenstelling van dit werk mogen wij voorzeker Prof. Van Lennep van harte gelukwensen, want hij heeft er aan onze juristen een bijzonder grote dienst mede bewezen. Waar zijn groot werk enkel in aanmerking kwam voor de studie van bijzondere vraagstukken, vinden wij thans in het handboek al wat van enig praktisch belang is, zakelijk en systematisch gerangschikt, in korte en duidelijke uiteenzettingen, die onmiddellijk de verlangde oplossing aan de hand doen. In dit nieuw werk zijn alle theoretische discussies en alle doctrinale betwistingen volledig uitgeschakeld geworden evenals alle historische en rechtsvergelijkende verwijzingen en er wordt ons een zuiver juridische volgende hoofdstukken waarin zijn verhandeling is de rechtsprekende magistratuur, het openbaar ministerie, griffiers, pleitbezorgers, deurwaarders en advocaten, de hiërarchische inrichting van de rechtsmachten, hun bevoegdheid en de wijze deze te bepalen, de rechtsingang en de behandeling van het geding, de incidenten en het leveren van het bewijs, de berechting, de verschillende modaliteiten van het verhaal, de gedwongen ten uitvoerlegging en de maatregelen van bewaring. In elk van deze hoofdstukken wordt het hoofdzakelijke gegeven, grondig en volledig zonder onnuttige overlast. Het handboek van Mr. Van Lennep zal op de werktafel liggen van elk jurist om voortdurend geconsulteerd te worden. Sedert het handboek van Prof. L. Va Bauwel op zovele punten verouderd is en trouwens in de handel volledig is uitgeput, had de Vlaamse rechtswereld grote behoefte aan een nieuw boek, dat met minder uitvoerigheid dan het grote werk van Mr. Van Lennep een volledige tot op heden bijgewerkte en betrouwbare handleiding zou bezorgen voor het gebruik van elke dag. Dit is hetgeen het thans verschenen boek ons biedt.

Bij het doorlopen ervan treft telkens de bondige snijdende stijl van de auteur, die er zich in dit werk op toegelegd heeft in korte en rake zinnen het meest wezenlijke mede te delen over de beginselen en hun toepassing. Dit geeft aan het boek naast het praktisch nut ervan een onbetwistbare charme die het maakt tot een zeer rijke aanwinst voor onze juridische literatuur.

* * *

Zoals te verwachten was wegens het groot belang dat het administratief recht thans inneemt in het maatschappelijk leven, zijn er door verschillende juristen werken aan deze stof gewijd geworden.

Vermelden wij in de eerste plaats de zo belangrijke tractaten die gepubliceerd werden in het *Administratief Lexicon*. Er zijn er twee van de hand van Prof.

Dr. A. Vranckx, Raadsheer van State, het ene betreffende «*De openbare instellingen en de instellingen van openbaar nut*» en het tweede betreffende de «*Deposito- en consignatiekas*», twee onderwerpen van het allergrootste belang op het gebied van het administratief recht.

Wat de openbare instellingen en de instellingen van openbaar nut betreft hadden wij tot nog toe in het Nederlands geen enkele synthetische monografie die de stof behandelde en wij mogen er gelukkig om zijn dat Prof. Vranckx zich de moeite heeft gegeven dit tractaat uit te werken. Door zijn streng wetenschappelijke opvatting, door zijn uitgebreide documentatie en zijn bijzonder grote klaarheid is deze verhandeling van Prof. Vranckx een stuk van grote waarde geworden. Het werk geeft blijk van een zeer diepe kennis van het administratief recht en de bewijspplaatsen waarnaar verwezen wordt voeren ons doorheen heel de jongste literatuur op het stuk in België en in Frankrijk. Volkomen terecht begint de auteur zijn studie met te wijzen op de verwarring die er steeds overheerst heeft over de begripsbepaling van de openbare instelling en die zolang geleid heeft tot de gelijkstelling van de term «openbare instelling» met deze van «instelling van openbaar nut». Wanneer men er toe gekomen was de begripsbepaling van de openbare instelling te beperken tot twee elementen: de eigen rechtspersoonlijkheid waardoor zij van de staat, de provincie en de gemeente gescheiden is, en de openbare dienst waardoor haar wezen zelf is gekenmerkt, begon vooral in Frankrijk de scherpe kritiek die uitgeoefend werd op het begrip openbare dienst en stelde zich het vraagstuk in hoever de uitgebreide Franse literatuur over de «*service public*» betekenis kon hebben voor de Belgische toestanden. In beknopte vorm geeft Prof. Vranckx een voortreffelijke uiteenzetting van deze verschillende betwistingen; hij gaat de rechtspraak na en ontleedt de bekende tweespalt tussen het Hof van Cassatie en de Raad van State aangaande het wezen van de Nationale Maatschappij van Belgische spoorwegen en oefent dan kritiek uit op de opvatting die door Prof. Buttgenbach aangaande de openbare instelling wordt verdedigd. Het is een uiteenzetting van het allergrootste belang die een van de sleutelstukken vormt van het hedendaags Belgisch administratief recht.

Dan volgt de studie van de rechtsregeling van de openbare instellingen en van de instellingen van openbaar nut, zoals ze thans in het Belgisch recht voorkomt en een hoofdstuk betreffende schenkingen en legaten aan publiekrechtelijke personen en aan instellingen van openbaar nut, met ten slotte een studie over de verpachting van landeigendommen toebehorende aan staat, provinciën, gemeenten en openbare instellingen.

In dit werk van Prof. Vranckx zijn op de gelukkigste wijze de theoretische grondslagen gelegd waarop dan de positiefrechtelijke regeling opgebouwd is geworden.

Deze uiteenzetting behandelt een ontzaglijke stof in een beknopt bestek en geeft ons een werkelijk meesterlijke verhandeling van problemen die tot nog toe voor velen duister en haast ontoegankelijk schenen.

Het tractaat van Prof. Vranckx over de *Deposito- en consignatiekas* is zuiver positiefrechtelijk. De vrij ingewikkelde rechtsregelen die de inrichting en vooral de werking van de deposito- en consignatiekas beheersen worden in duidelijke rubrieken geklasseerd en samengevat en men vindt er zeer gemakkelijk de

oplossing van de juridische vraagstukken die op dit gebied gesteld worden.

Hier wederom toont Prof. Vranckx zich een meester in de synthese. De zeer vele detailkwesties die zich in verband met de activiteit van de deposito- en consignatiekas stellen in de praktijk, zijn hier weggelaten geworden, doch aan de hand van de uiteenzetting der principes, die in de verhandeling voorkomt, zal men met groter zekerheid dan met veel detailstudie tot de vereiste oplossingen komen.

De Heer Vrederechter *Achille Pauwels*, die reeds zulke belangrijke boeken schreef op het speciaal domein der Polders en Wateringen, had vanzelfsprekend opdracht gekregen om aangaande deze stof een verhandeling te schrijven voor het Administratief Lexicon. Hij had dit op voortreffelijke wijze gedaan, doch ten gevolge van het uitvaardigen der wet van 3 juni 1957 was het noodzakelijk het vroeger tractaat volledig om te werken en de Heer Pauwels heeft dan ook zijn vroeger werk volledig herschreven en een heel nieuw boek is in de plaats van het vroegere gekomen. Het is een volledig commentaar geworden van de Polderwet van 3 juni 1957 en is ook onder deze titel afzonderlijk door de uitgeverij «*Die Keure*» gepubliceerd geworden. In het A.L. bestaat de verhandeling van de Heer Pauwels uit drie delen, het eerste gewijd aan de *Polders*, het tweede aan de *Wateringen*, waarna dan nog een derde deel handelt over de *Politieverordeningen op Polders en Wateringen*.

Al de hoedanigheden die aan de zeer bekende vroegere werken van deze specialist van het Polderrecht eigen waren doen zich ook op voortreffelijke wijze gelden in deze nieuwe tractaten, die de eerste zijn die in het Nederlands gepubliceerd worden betreffende de belangrijke nieuwe wetgeving op het stuk en die niet gemakkelijk zullen geëvenaard worden. De Heer Pauwels is inderdaad op dit gebied een deskundige die zich deze stof volledig heeft eigen gemaakt. Zijn vlotte stijl, de gezonde redelijkheid van zijn betoog en zijn scherpe juridische zin maken van zijn geschriften een definitief werk waardoor het onderwerp bepaald wordt uitgeput.

Ook nog steeds in het A.L. verscheen de verhandeling van de Heer A. *Vander Stichelen*, substituut van de Auditeur-generaal bij de Raad van State betreffende het «*Lager onderwijs*». De Heer Vander Stichelen is in de Raad van State de specialist die de oplossing van de betwistingen betreffende de toepassing der wetgeving op het onderwijs in het auditoraat voorbereidt. Hij kent deze stof als niet een. De leerplicht, de schoolbijstand, de inrichting van het onderwijs, het leerplan, de regeling van het taalgebruik, het verstrekken der toelagen, het statuut van het onderwijzend personeel en de schoolinspectie, zo pedagogische als medische, vormen de achtereenaanrijgende rechten en de diensten van inspectie. Ook ingedeeld. Het is degelijk en volledig, al wordt enkel het essentiële gegeven. Het is een verhandeling helemaal in de geest van het A.L. die door niemand beter had kunnen geschreven worden. Jammer dat de auteur genoopt zal zijn ingevolge de jongste wetgeving zijn werk weldra te herzien.

Het A.L. heeft ook nog twee tractaten gepubliceerd betreffende de *administratieve voogdij*. Het is eerst het werk van de Heer L. *Sleebus*, inspecteur van financiën, «*De controle op de inrichtingen van openbaar nut*», dat voortreffelijk aansluit bij de verhandeling over deze inrichtingen die in dezelfde ver-

zameling is gepubliceerd geworden door Prof. Vranckx. Het is een werk waarin een jonge en nog weinig bewerkte wetgeving wordt behandeld en waardoor wij thans een samenvattend overzicht bekomen aangaande een onderwerp dat nog maar weinig bekend is, de controle op staatsbedrijven, op kredietinstellingen en allerlei parastatale instellingen. Welke zijn de inrichtingen die aan controle onderworpen zijn en in wat bestaat deze controle zowel voor begroting als voor boekhouding en rekeningen? Hoe geschiedt deze controle voor administratieve en financiële aangelegenheden en uiteindelijk door welke organen geschiedt hij: inspectie van financiën, regeringscommissarissen, gemachtigden van de minister van financiën, revisoren en uiteindelijk het Rekenhof. Deze stof, waarin de administratieve reglementering zich in de laatste jaren vlug heeft gewijzigd is in het tractaat van de heer Sleetbus uitstekend gesynthetiseerd en een volledige opgave van de wetten en koninklijke besluiten alsmede een bibliographie vullen het zeer gelukkig aan.

De Heer C. Vanstraelen, secretaris van de administratie bij het provinciebestuur van Limburg, schreef een verhandeling over het «*Toezicht op de handelingen van de provincieraad en van de bestendige deputatie*». In hoeverre gaat het recht van toezicht van de uitvoerende macht, op welke wijze heeft dit toezicht plaats: goedkeuring, schorsing, vernietiging? Welke zijn de gevallen waarin de wetgevende of de rechterlijke macht kan tussenkomen? Het is allemaal voortreffelijk uiteengezet. Merken wij enkel op dat ten onrechte de Heer Verstraelen het toezicht van de Raad van State klasseert onder de rubriek «toezicht van de rechterlijke macht», daar deze Raad niet tot de rechterlijke macht behoort.

Op dezelfde wijze wordt de controle op de handelingen van de bestendige deputatie onderzocht en het geheel is eenvoudig, degelijk en duidelijk.

Vermelden wij nog in verband met het administratief recht de studie van Dr. jur. L. Ghys, directeur bij het Ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin over «*De Commissie van openbare onderstand*». Zoals schrijver het aankondigt is het boekje, dat de stof samenvat in een 130 bladzijden, hoofdzakelijk bestemd als leidraad voor de leden der Commissiën van openbare onderstand of de beampten en bedienden van deze instellingen. Het is een vulgariserend werk dat enkel praktisch nut nastreeft, doch waarin ook de juristen heel wat wetenswaardigheden zullen vinden die hun nuttig zullen zijn.

De Heren F. Morissens en M. Dumont, respectievelijk adjunct-adviseur bij het Vast Wervingssecretariaat en substituut auditeur-generaal bij de Raad van State, schreven gezamenlijk een werk over «*De prioriteitsrechten bij het bevelen van openbare betrekkingen*». De toepassing der wetten van 3 augustus 1919 en 27 mei 1947 op dit gebied hebben allerlei betwistingen veroorzaakt, die aanleiding zijn geweest tot meerdere arresten van de Raad van State. Het was voorzerker wenselijk de stof eens in haar geheel te overzien en er een systematische monografie over te schrijven. De auteurs hebben dit uitstekend gedaan, zeer beknopt doch volledig. Zij geven een overzicht van de gevallen waarin de wet noodzakelijk moet toegepast worden en van diegene waarin het toekennen van betrekkingen onttrokken is aan de voorkeurrechten. In hoeverre geldt de wet bij bevordering of overplaatsing en wat zijn haar gevolgen in verband met de toelatingsvereisten? Aan welke modaliteiten

is haar toepassing onderworpen en hoe worden de geschillen opgelost die op deze toepassing betrekking hebben? Dit alles is uiteengezet in een werkje van 125 bladzijden, waarin de velen die bij de toepassing van de wet belang hebben, al zullen vinden wat hen kan interesseren.

Stippen wij ten slotte nog aan het «*Commentaar bij de wet van 27 juni 1956 betreffende het speciaal onderstandsfonds*» van de hand van de Heren Dr. W. Goos en Mr. F. Vanden Broeke. De verhouding van particulieren en commissies van openbare onderstand met dit speciaal onderstandsfonds zijn het voorwerp geweest van menigvuldige discussies die hier alle onderzocht worden. De werking van de adviserende commissie van het fonds en zijn beslissingen in zake tegemoetkoming, alsook het mogelijk beroep tegen deze beslissingen voor de beroepscommissie worden behandeld in verschillende hoofdstukken, waarin al de gevallen die zich kunnen voordoen worden besproken.

Ten einde onvolledigheid te vermijden weze het steller van dit artikel toegelaten ook nog te vermelden zijn brochure «*Problemen van administratief recht*», de tekst van de openingsles van de cursus in vergelijkend administratief recht gedoceerd aan de universiteit te Gent, waarin nagegaan wordt wat er reeds op dit gebied gepresteerd werd en wat er nog wegligt voor de toekomst. De brochure is voorzien van een uitvoerige bibliographie ten behoeve van de studenten.

Het administratief recht dat zich zozeer uitbreidt en dat zulk reusachtig belang heeft gekregen in de laatste jaren wordt terdege door de Vlaamse juristen op de voet gevolgd en de zeer summiere en voorzerker onvolledige hierbovenstaande uiteenzetting geeft er het bewijs van dat deze stof in onze Vlaamse rechtsliteratuur terdege bewerkt wordt.

* * *

Op het gebied van het sociaal recht kunnen wij een boek begroeten door de Heer J. De Maagd gewijd aan «*Sociale wetgeving*». Menigvuldige werken werden reeds aangaande dit onderwerp gepubliceerd, doch wij achten het ons ten plicht de zeer bijzondere verdiensten van het werk van de Heer De Maagd in het licht te stellen. Eerst en vooral is dit werk, het jongste op dit gebied, volledig op de hoogte van de wetgeving tot op heden en, waar deze wetgeving aan zulke snelle wijzigingen onderhevig is, is het een genot een betrouwbaar werk onder de hand te hebben, waarin de laatste stand van de wetgeving is uiteengezet. Het werk van de Heer De Maagd, dat gepubliceerd werd in de gekende serie «*Algemene bibliotheek voor economische wetenschappen*» is vooral een boek dat geschreven is voor de practijk. Met de grootste gemakkelijheid vindt men er al de oplossingen in van zoveler vraagstukken die ook aan de meeste juristen, die zich niet in het sociaal recht gespecialiseerd hebben, onoverkomelijk schijnen. In dit werk vernemen wij zonder veel juridische beschouwingen noch verwijzingen naar doctrine of rechtspraak, hoe de toestand werkelijk is en welke de regelen zijn die heel de sociale wetgeving beheersen op onze dag. Arbeids- en bediendencontract, reglementering van de arbeid met zijn menigvuldige onderverdelingen worden behandeld in de drie eerste hoofdstukken. Het vierde hoofdstuk is vooral belangrijk daar het gewijd is aan de sociale zekerheid. Na een uiteenzetting van de werkwijze van de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid worden achtereenvolgens

de regelen uiteengezet die gelden in verband met de verzekering tegen ouderdom en vroegtijdige dood, gezinsvergoedingen, verzekering tegen ziekte en invaliditeit, verzekering tegen werkloosheid en jaarlijks verlot. Het is merkwaardig hoe de auteur er in geslaagd is deze zeer uitgebreide stof te condenseren tot een beperkte omvang en toch al wat van enig belang is zo klaar en zo volledig met het oog op de praktijk uiteen te zetten.

In een vijfde hoofdstuk behandelt schrijver de verzekeringen die niet in de sociale zekerheid begrepen zijn, de arbeidsongevallen, de beroepsziekten en het pensioen der zelfstandigen. Het werk wordt besloten met een hoofdstuk over de sociale secretariaten, de zo belangrijke organisatie van het bedrijfsleven, de aan het afhouden van belastingen aan de bron wordt nog een laatste kapittel gewijd.

Wie een moeilijkheid heeft op te lossen in verband met de sociale wetgeving geef ik stellig de raad in de allereerste plaats het boek van de Heer J. De Maagd ter hand te nemen waar hij voorzeker de oplossing zal vinden die hij zoekt.

De heer H. Lenaerts, substituut auditeur generaal bij de Raad van State en docent aan de universiteit te Gent, schreef een zeer belangrijk verslag voor de 7e studiedag van het Interuniversitair Instituut voor sociaal recht, die op 30 mei 1959 te Leuven gehouden werd, over de «Dualiteit van het juridisch statuut voor werklieden en bedienden». Het was er de schrijver om te doen te onderzoeken of de scherpe onderscheiding, die in de Belgische wetgeving gemaakt wordt tussen werklieden en bedienden voldoende verantwoord is en welk op dit punt de toestand is in andere landen. Na nauwkeurig de begrippen arbeider, werkmán, bediende en werknemer te hebben omschreven, ten einde alle begripsverwarring te vermijden, heeft de Heer Lenaerts een zeer uitgebreid onderzoek ingesteld over de opvattingen die aangaande de arbeid van werklieden en bedienden gelden in de andere landen. De wetgevingen van de meest verscheiden staten zijn in het onderzoek betrokken geworden en de gegevens die in dit werkje worden verstrekt zijn buitengewoon omstandig. Het resultaat van deze speurtocht is dat in andere landen de scheiding volstrekt niet zo scherp wordt doorgevoerd als in België en dat ook de scheiding, zoals wij ze opvatten niet voor de toekomst integraal zal kunnen behouden blijven. Al zal wel het onderscheid tussen werklieden en bedienden niet volledig kunnen opgeheven worden, toch is de vermindering van afstand tussen beide categorieën werknemers klaarblijkelijk. Het is daarbij niet verantwoord tot verklaring van het onderscheid de klemtoon hoofdzakelijk te leggen op de lichamelijke of intellectuele aard der geleverde arbeidsprestaties. Meerdere andere elementen dienen hierbij in aanmerking genomen, zoals de uitgeoefende functie, de vereiste beroepsbekwaamheid en de bedrijfstak waar de betrokkene is te werk gesteld. Het ligt voor de hand dat een technisch geschoolde werkmán dikwijls een grotere intellectuele inspanning levert dan het lager kantoorpersoneel. De Heer Lenaerts besluit dan ook dat het criterium voor het onderscheid werkmán bediende niet uitsluitend mag gezocht worden in verrichte arbeidsprestaties. Het onderscheid zou dicht bij de werkelijke toestanden moeten getrokken worden en volgens de auteur zouden de organen van de bedrijfsorganisatie in deze aangelegenheid een nuttige rol kunnen vervullen.

Het is een merkwaardig geschrift dat voorzeker nieuwe wegen aanwijst op het gebied van het arbeidsrecht.

Het kleine boekje van de Heer Herman Lenaerts, gewijd aan «Sociale Wetgeving», beleefde een vierde druk. Het is bestemd als handboek bij het technisch onderwijs en uiteraard zeer beknopt, doch het geeft een voortreffelijk overzicht voor een eerste oriëntatie in deze zo uitgebreide stof.

* * *

Het staatsrecht was aanleiding tot de publicatie door Prof. Robert Senelle, docent aan de Universiteit te Gent, van een korte verhandeling over «Parlementaire vragen» in het A.L. Dit was een volkomen braakliggend gebied waarover niets te vinden was noch in de nederlandstalige noch in de franstalige literatuur. De auteur heeft alles wat van enig belang is aangaande deze doeltreffende controle van de volksvertegenwoordiging op het ministerieel beleid met zorg bijeengebracht en systematisch besproken.

De heer A. Vander Stichelen, substituut auditeur bij de Raad van State en assistend aan de Rijksuniversiteit te Gent liet in de A.P.R. een studie verschijnen over «De vrijheid van vergadering», die uitmunt door de grondige bewerking van het onderwerp. Na een historische uiteenzetting en een bespreking van het tot stand komen van het art. 19 onzer Grondwet in het Nationaal Congres, stipt de auteur de weerklink aan die dit artikel in het buitenland heeft gevonden en vergelijkt hij de inhoud van het begrip «vrijheid van vergadering» zoals het opgevat wordt in het Belgisch recht met de toestand in Frankrijk en in Nederland. De stof wordt dan ingedeeld in drie hoofdstukken, de private vergaderingen met een overzicht van de beperkende maatregelen die te hunnen opzichte kunnen genomen worden, en dan verder de openbare vergaderingen respectievelijk in gesloten plaatsen en in open lucht. Voortdurende verwijzingen naar rechtspraak en rechtsleer putten het onderwerp volledig uit. Het tractaat van de heer Vander Stichelen is een zeer goede uiteenzetting van een der belangrijkste kapitels van ons staatsrecht.

In deze rubriek wensen wij ook nog te vermelden een rede uitgesproken door Prof. A. Vranckx op het stadhuis te Leuven ter gelegenheid van de 600e verjaardag van «de blijde inkomst», studie getiteld «De Blijde Inkomst van 3 januari 1356 en ons publiek recht». De auteur tekent de historische achtergrond waarop de blijde inkomst ontstaan is en gaat dan na hoe zij in de kiem menigvuldige vrijheden bevatte die thans in onze Grondwet bekrachtigd zijn.

Volledigheidshalve verwijzen wij hier ook nog naar een brochure van de steller van dit artikel «Levensschets van Prof. R. Kranenburg» uitgegeven in de Verhandelingen der Koninklijke Vlaamse Academie voor Wetenschappen, waarin een overzicht gegeven wordt van het uitgebreid en belangrijk werk van de grote Nederlandse staatsrechtsg geleerde die Professor Kranenburg was.

Eindelijk liet de heer Piet Tomissen een brochure verschijnen over «De rechtse stromingen in de Republiek van Weimar» waarin na een uiteenzetting van de historische feiten die de ondergang van de Grondwet van Weimar hebben veroorzaakt, de gedachtenstromingen worden geschetst die zich in deze bewogen periode in Duitsland deden gelden, met vermelding van de verschillende geschriften die op de geestesgesteldheid van het Duitse volk grote invloed hebben gehad, waarbij, op juridisch gebied, vooral het werk van Carl Schmitt op de voorgrond treedt.

* * *

Wat het strafrecht betreft zijn verschillende interessante publicaties verschenen. Vestigen wij eerst en vooral de aandacht op de grote belangstelling die zich in het verlopen jaar heeft veropenbaard in verband met de bestrijding van de jeugdmisdadigheid.

Het *Studiecentrum voor jeugdmisdadigheid* te Brussel heeft in de maand maart 1958 een Colloquium gehouden waarin vooraanstaande specialisten zich hebben beziggehouden met verschillende problemen aangaande dit zo belangrijk en zo pijnlijk vraagstuk.

Van dit *Colloquium* is thans een uitgebreid tweetalig verslag verschenen onder de titel «*De evolutie van een begrip, de jeugdmisdadigheid*». De spreekbeurten werden hierin gepubliceerd in de taal waarin ze werden uitgesproken, met een beknopte samenvatting in de andere taal. Zo vinden wij hier zeer belangrijke in het Nederlands voorgebrachte uiteenzettingen van de Heer F. Lox, kinderrechter te Brussel, over «*De evolutie op het praktisch plan*» en van Prof. G. De Bock, docent bij de Rijksuniversiteit te Gent, over «*De evolutie in de behandelingsmethoden in een familiaal milieu*». Het zijn uitstekende aanwinsten voor de reeds zo uitgebreide literatuur op dit gebied.

Te Antwerpen werd aangaande hetzelfde probleem een zeer belangrijk initiatief genomen door de «Koninklijke kring der commissarissen en adjunct-commissarissen van politie der stad Antwerpen en omliggende gemeenten». Deze kring had er toe besloten zeer vooraanstaande persoonlijkheden uit te nodigen om het vraagstuk der jeugdmisdadigheid grondig te bestuderen. De vergaderingen hadden plaats op het stadhuis te Antwerpen en de verschillende uiteenzettingen welke daar werden gegeven werden nadien in boekvorm gepubliceerd, meestal enigszins meer uitgebreid dan de mondelinge behandeling. Zo zijn er thans vier werken in druk verschenen, die gezamenlijk een zeer kostbare behandeling van het onderwerp uitmaken.

In de eerste plaats heeft de toenmalige Minister van Justitie, Albert Lilar, een uiteenzetting gehouden over «*De problemen in verband met de bescherming van de jeugdige delinquenten en onaangepasten*». De uiteenzetting van Minister Lilar vormt een breed overzicht van heel het terrein. Hij beschrijft hoe de misdadige jeugd behandeld werd vóór de wet van 1912, hoe deze wet tot stand kwam, welke haar grondslagen zijn en welk thans de toestand is na een halve eeuw toepassing ervan. De ondervinding heeft geleerd dat de toepassing van de wet van 1912 nog niet voldoende doeltreffend is, daar er zich nog een belangrijke strafrechtelijke herhaling bij de misdadige jeugd voordoet. De criminologische opvattingen van 1912 zijn thans voorbijgestreefd. De auteur toont aan hoe het begrip «onaangepast» stilaan dat van «misdadig» begint te vervangen en hoe het nodig is vooral het gevoel van waardigheid, van solidariteit en van familiale liefde bij het kind aan te wakkeren. Minister Lilar besluit dan zijn brochure met de maatregelen die de regering de bedoeling heeft te treffen in verband met een betere behandeling van de onaangepaste jeugd door een politiek van oprichting van rijksopvoedingsgestichten en vooral door het bevorderen van de vorming van opvoeders en door de humanisatie van het klimaat van de gestichten. Een nieuwe wetgeving is noodzakelijk en Minister Lilar licht dan het wetsontwerp toe dat hij in verband met de oplossing van de menigvuldige problemen der kinderbescherming bij het parlement heeft ingediend.

Van even groot belang als vorig werk is het boek dat in dezelfde reeks verscheen van de hand van de

Heer Prokureur des Konings Dr. Herman Sabbe, «*Kinderbescherming en Politie*». In dit boek is de rede, welke door hem werd uitgesproken, uitgegroeid tot een monografie van 110 bladzijden. Een algemeen onderzoek aangaande het universeel probleem van de kinderbescherming vormt de inleiding tot het werk, waarna dan de toestand zoals deze in België ontstaat is tengevolge van de wet van 1912 zeer grondig wordt onderzocht. De auteur gaat de werking van deze wet na aan de hand van statistische gegevens en spoort de bepaalde factoren op die aanleiding zijn tot de kindercriminaliteit, bij het kind zelf, in het familiaal midden, alsook door de invloed van het buitenfamiliaal milieu, straat en werkplaats, zedenloze lectuur, bioscoop, televisie, schoolverzuim, danszalen. De schrijver noemt het jaar 1957 een keerpunt. De wet van 1912 heeft te weinig aandacht besteed aan de opvoeding van het kind. Is het niet bedroevend vast te stellen dat van 1935 tot 1955 de kindermisdadigheid bij de parketten gestegen is van 12.626 tot 19.199 gevallen. De Heer Sabbe hecht vooral belang aan het preventief opsporen van de a-sociale en misdadige elementen bij de jeugd, waarbij aan de gemeentelijke politie in de eerste plaats een gewichtige taak is opgelegd. De auteur doet dan uitschijnen hoe er vooral dient gesteund te worden op de tussenkomst van een jeugdpolitie, wat er op dit gebied in het buitenland reeds werd verwezenlijkt en wat er te Antwerpen gedaan werd in dit opzicht, vooral door het initiatief van de Prokureur des Konings zelf. Voor de toekomst dient echter een jeugdbrigade bij de politie bijzonder geschoold te worden en ze zal een van de belangrijkste elementen zijn om de jeugdmisdadigheid te voorkomen. Het werk dat tot nog toe door de jeugdbrigade te Antwerpen werd verwezenlijkt staat borg voor de toekomst.

In dezelfde reeks verscheen ook een brochure van de Heer Firmin Franssen, commissaris generaal bij de rechterlijke opdrachten, «*Interpol en de jeugdmisdadigheid*» die een uitvoerig verslag geeft over het optreden van de internationale politie in verband met de jeugdcriminaliteit en die tevens de voorwaarden aanstipt aan dewelke de politieambten zullen moeten voldoen om bijzonder met het voorkomen en het opsporen der jeugdmisdadigheid gelast te worden.

Eindelijk is er ook nog in deze serie een merkwaardige uiteenzetting gepubliceerd geworden van Prof. Paul Ghysbrecht, docent in de psychologie aan de Universiteit te Gent, «*Psychologische problemen van de kinderbescherming*». In deze brochure van een hoge wetenschappelijke vlucht wordt, in het licht van de psychiatrie en van de psychologie, het karakter van de onaangepaste jeugd onderzocht en de schrijver leidt er uit af welke wetenschappelijke methoden kunnen aangewend worden met het doel deze jeugd te beschermen.

* * *

In verband met de strafvordering kregen wij in het A.L. een verhandeling van de Heer J. Rommel, rechter in de rechtbank van eerste aanleg te Kortrijk, over «*Het proces-verbaal*». Het vormt een grondige studie en men is bij de lectuur ervan verrast over de zeer vele juridische vraagstukken die zich in verband met het proces-verbaal voordoen. De algemene voorwaarden ervan, naar vorm en inhoud, zowel als de bijzondere voorwaarden in verband met het taalgebruik, de schrijfwijze, de doorhalingen en verwijzingen, enz. worden door de auteur bestudeerd, alsook de gevallen van nietigheid zowel wegens uitwendige als wegens

innerlijke oorzaken. Hierbij komt ook de bespreking van de rechten van de verdediging te pas. Een uitgebreid hoofdstuk behandelt de verschillende graden van bewijskracht van de processen-verbaal en de eventuele mogelijkheid van het leveren van een tegenbewijs. Het is alles gestaaft op voortdurende verwijzingen naar jurisprudentiële gegevens en maakt van dit werkje een uitstekend wetenschappelijk verantwoord tractaat dat ook uitermate nuttig zal zijn voor de praktijk.

Wij moeten thans nog de aandacht vestigen op een zeer belangrijk werk van de Heer *Cyriel Van Camp*, rechter in de rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen, over «*De onderzoeksrechter*». Een monografie over deze magistratuur was iets nieuws en de behandeling van het onderwerp door de auteur geeft alle voldoening en brengt een uitgebreide hoeveelheid wetenswaardigheden bijeen die systematisch in het boek verwerkt werden. De Heer Van Camp heeft zelf gedurende verschillende jaren aan de rechtbank te Antwerpen de functie van onderzoeksrechter waargenomen en zijn boek steunt dus niet alleen op een grondige studie van alle theoretische werken over strafvordering, waarin de taak van de onderzoeksrechter behandeld werd, maar eveneens op de grote ondervinding die hij zelf in de uitoefening van zijn taak heeft opgedaan.

De auteur beperkt er zich niet toe alle juridische vraagstukken te onderzoeken, die verband houden met de functie van onderzoeksrechter; hij behandelt zijn onderwerp op een zeer hoog plan en wijdt uitvoerige beschouwingen aan de psychologische en ethische zijde van de taak van de onderzoeksrechter. Het werk begint met algemene gegevens over de instelling van het ambt, de historische evolutie ervan, de opvatting van de functie in andere landen en de wijzigingen die aan het thans bestaande stelsel reeds werden voorgesteld. Dan komen aan de beurt de grondslagen van het onderzoek dat in ons land schriftelijk, geheim en niet tegensprekelijk is en deze grondslagen worden vergeleken met de toestand in Nederland, Frankrijk en Belgisch Congo. Stippen wij met genoegen aan welke hoge opvatting de auteur heeft van de functie van de onderzoeksrechter waar hij zegt: «*De onderzoeksrechter moet doordrongen zijn van de essentiële vereiste zijn onafhankelijkheid te handhaven tegenover de vervolgende partij. De wetgever heeft gewild dat hij, zo nodig, de gegronde rechten der verdediging nauwgezet handhaaft zelfs tegen de vervolgende partij in. De onderzoeksrechter dient zich te ontmaken van alle intellectuele hoogmoed die er in zou bestaan zijn persoonlijke visie der feiten als waar aan te nemen zonder ze te toetsen aan de elementen der verdediging*».

Deze gulden woorden zouden in grote letters dienen aangebracht te worden aan de wand van alle kabinetten van onderzoek daar, jammer genoeg, in de praktijk niet steeds deze hoogstaande beschouwing tot haar recht komt.

Dan volgt de juridische ontleding van de vereisten tot aanstelling als onderzoekende magistraat, het aanhangig maken der zaak bij de onderzoeksrechter, de sluiting van het onderzoek en de ontlasting ervan. Zeer uitvoerig wordt de bevoegdheid van de onderzoeksrechter nagegaan alsook de vele onderscheiden daden van onderzoek die door hem gesteld worden, waarbij alle problemen, zoals het lichaamsonderzoek, de eventuele toepassing van de narco-analyse en meerdere andere aanleiding zijn tot belangrijke, wetenschappelijke, voortreffelijk gedocumenteerde

en vooral zeer redelijke uiteenzettingen. Een hoofdstuk over het gebruik der talen in het onderzoek sluit het werk af.

Ik kan niet weerstaan aan de behoefte nog even een aanhaling in het midden te brengen uit het hoofdstuk waarin de auteur handelt over de hoedanigheden die van de onderzoeksrechter vereist worden, een hoofdstuk van hoge ethische betekenis, en waar hij schrijft:

«*Zou echter grotelijks aan zijn plicht tekort komen, de onderzoeksrechter die een aanhoudingsbevel zou afleveren en verdachte weigering van vrij verkeer zou opleggen enkel met het doel hem tot bekentenis te dwingen. De onderzoeksrechter die een goed geheugen heeft, tegenwoordigheid van geest, die zijn taak ter harte neemt, die gewetensvol op wettig terrein blijft en steeds in de verdachte een „gevallen broeder ziet, of een mogelijke onschuldige“ zal goed onderhoren.*»

Het werk van de Heer rechter Van Camp is niet alleen een nuttig en onontbeerlijk boek voor de praktijk der strafvordering, het is ook een moreel vade-mecum dat door al de onderzoekende magistraten voortdurend zou dienen herlezen en overpeinsd te worden.

Laten wij, in verband met het strafrecht, eindelijk nog wijzen op het boek van de heer Dr. jur. *René Ulrix* «*Handboek van de wetgeving van het wegverkeer*», uitgegeven door «*De verenigde verzekeringen*» met steun van de Koninklijk Automobiellclub van België. Het is een boek dat niet in de handel is en wij vinden dit zeer jammer, daar het een degelijk en uitmuntend commentaar vormt van de wetgeving op het wegverkeer. Sommige commentaren op dit gebied zijn al te uitgebreid, andere veel te beknopt, het boek van de Heer Ulrix bewandelt de gulden middenweg en is bij uitstek voor praktisch gebruik geschikt. Het is voorzeker te hopen dat dit werk spoedig door alle belangstellenden in de handel zal te verkrijgen zijn.

* * *

Het Romeins recht, waarvan de beoefenaars ten onzent zo schaars zijn, heeft in Vlaanderen een voortreffelijk specialist gevonden in de persoon van *Prof. Wilfried Roels*, docent aan de universiteit te Brussel. Vorig jaar konden wij in ons overzicht de grote hoedanigheden onderlijnen van zijn universitair proefschrift. Hij heeft ons dit jaar een paar studiën geschonken, gewijd aan zijn specialiteit, waarbij vooral de inaugurale les die hij in de maand november 1958 aan de universiteit te Brussel gaf bij de aanvang van zijn cursus over «*Instituten van het Romeins recht*», merkwaardig is en al degenen die zich interesseren voor de theorie van het recht in de hoogste mate belang zal inboezemen. Deze les is getiteld «*De verhouding tussen recht en rechtsgeleerdheid in het antieke Rome*». De auteur maakt een scherp onderscheid tussen de rechtsgeleerdheid die een bewuste constructie is van de wetenschap en het levende recht dat spontaan ontstaat en groeit in de maatschappelijke werkelijkheid. De romanisten nu hebben zich steeds uitsluitend gehouden aan de rechtsgeleerdheid en hebben volledig alle verschijningsvormen van het recht in de werkelijkheid verwaarloosd. Schrijver geeft hiervoor een uitstekende verklaring, de grote rijkdom van de *Digesta* en de armoede van de bronnen die ons kennis zouden kunnen verstrekken over het levende recht. De moderne wetenschap van het Romeins recht heeft trouwens meer belangstelling voor de methode van

de Romeinse juristen dan wel voor de inhoud van het recht zelf. Dit alles uit te diepen is het doel van deze openingsles. Schrijver wijst er op dat de verwaarlozing van het recht der werkelijkheid te verklaren is door het feit dat de Romeinse juristen een bepaalde sociale groep vormden die zich volledig onderscheidde van de practici. Het is nu juist het vulgaire recht, dat door die practici werd beoefend, dat van het grootste belang zou zijn om nevens het recht der geleerde juristen de inhoud van het recht der werkelijkheid te leren kennen. De schrijver bespreekt hierbij de recente werken die zich aan het praktische rechtsleven in het Romeinse Rijk hebben geïnteresseerd. In deze bondige rede is ontzaglijk veel stof verwerkt en zij houdt een heel programma in voor een historische en realistische studie van de rechtsevolutie in het oude Rome. Het is een openingsles van zeer grote betekenis.

Op een meer speciaal gebied schreef Prof. Roels ook nog een studie over het «*Pretorisch en civiel testament in twee constituties van 424 en 426 en in de klassieke tijd*», waarin hij zich even knap toont in analyse en detailstudie als hij het is in zijn inaugurale les op het terrein van de grote ideeën en de synthese. De beoefening van het Romeinse recht in de Nederlandse taal heeft van deze jonge geleerde nog zeer veel te verwachten.

* * *

De studie van de Nederlandse rechtstaal is verrijkt geworden met twee belangrijke werken. Eerst «*Het groot woordenboek van de vertaler*» van de Heer J. E. Van Grieken, ere-directeur van de Vlaamse bestuursdiensten van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, dat een levenswerk vormt. Al is de titel zeer algemeen, toch is de inhoud beperkt tot al hetgeen rechtstreeks of onrechtstreeks behoort tot de werkzaamheden van de jurist of van hen die belast zijn met het voorbereiden van de wetteksten. In een eerste gedeelte, het meest uitvoerige, komt de vertaling voor van alle in aanmerking komende termen uit het Frans in het Nederlands; terwijl in een tweede gedeelte, dat heel wat beknopter is, de vertaling van het Nederlands in het Frans wordt verstrekt. De vertalingen vermeld in het eerste gedeelte zijn toegelicht door een uitgebreide keus van voorbeelden, vooral gekozen uit de wetgeving, met de erbijhorende verwijzingen, zodat voor elk woord alle denkbare schakeringen worden onderzocht.

Een zeer gelukkig initiatief werd genomen door de Nederlands-Belgisch-Luxemburgse Douane-Unie, die een groep juristen ermede gelast heeft een woordenboek samen te stellen ten einde te komen tot de eenmaking van de terminologie in zake sociaal recht. Het «*Sociaalrechtelijk woordenboek*» werd opgesteld door een commissie, voorgezeten door Prof. F. Van Goethem van Belgische zijde en door de Heer R. J. Van Groningen, eerste ambassade-secretaris van de Nederlandse ambassade te Brussel, van Nederlandse zijde, terwijl vooraanstaande juristen en hoge ambtenaren aan beide zijden van de grens hun medewerking hebben verleend. De termen, die gebruikt worden in de wetgeving op het gebied van het sociaal recht in België en in Nederland hebben niet steeds

dezelfde juridische betekenis. Elke term die bruikbaar werd geacht werd zo duidelijk mogelijk omschreven en de commissie heeft zich vooral ingespannen om een definitieve woordenlijst op te stellen, waarin elk woord slechts in één bepaalde betekenis zou gebruikt worden, vooral met het oog op de wetgeving der toekomst. Dat hierop noodzakelijkerwijze uitzonderingen voorkomen spreekt vanzelf. De taal is te rijk en te beweeglijk opdat men haar in een vast keurslijf zou kunnen prengen.

Het resultaat dat hier verkregen werd is in alle opzichten merkwaardig en het thans verschenen «*Sociaalrechtelijk woordenboek*» zal aan beide zijden van de grens een onmisbaar werkinstrument zijn voor de verdere terminologische uitbouw van de sociale wetgeving in België en Nederland.

* * *

Uiteindelijk moeten wij nog aanstippen het *Vierde Jaarboek* dat uitgegeven werd door het *Vlaams Rechts-genootschap te Leuven*, waarin belangrijke en actuele problemen op juridisch gebied worden aangesneden, die wij hier enkel kunnen vermelden, namelijk het preadvies van de Heer L. Delvaux, rechter in het Hof van Justitie der E.G.K.S. over «*Het supra nationaliteitsbegrip in het verdrag van 18 april 1951 tot het oprichten van de Europese gemeenschap voor kolen en staal*», kanttekeningen van Prof. Dr. F. Van Goethem over «*De nieuwe wet betreffende rechten en plichten der echtgenoten*», een verhandeling van Prof. Dr. E. Lousse over «*De programatiek van de Brabantse Blijde Inkomst 1356-1958*», een studie van Dr. jur. J. Anciaux over «*De bescherming van door ongevallen benadeelden volgens de wet van 1 juli 1956 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering in zake motorrijtuigen*» en een opstel van Dr. jur. A. Prims over «*Het verdrag houdende oprichting van de Europese economische gemeenschap*».

Tot slot moeten wij er nog op wijzen dat in de reeks cursussen, uitgegeven door de «*Standaard-Boekhandel*» ook nog een cursus verscheen van Mr. A. Pilate, advocaat te Gent, over «*Landbouwrecht*» opgevat als vade-mecum ten behoeve van landbouwers, eigenaars en pachters, waarin in alfabetische orde de vele onderwerpen die het landbouwrecht betreffen summier worden ontwikkeld.

* * *

Het is dit jaar wederom een rijke oogst geworden en wanneer wij de grote hoeveelheid gepubliceerde werken overzien, waartussen er zovele zijn van allergrootst belang die de Vlaamse rechtswetenschap steeds op een hoger peil brengen, denken wij even terug aan de tijd waarin vanwege de hoogste gezagsdragers in ons land verklaard werd dat het Nederlands geen taal was geschikt voor het hoger onderwijs en aan de periode waarin het nodig was dat de Leidse wijsgeer Prof. G.J.P.J. Bolland in ons land zijn ophefmakende redevoeringen kwam uitspreken om er de Vlamingen van te overtuigen dat «*het Nederlands een voortreffelijke taal is voor de hogere aangelegenheden des geestes*»...

René Victor.

Abonneert U op het "Rechtskundig Weekblad"

RECHTSPRAAK

HOF VAN CASSATIE

1e Kamer. — 7 november 1958.

Voorzitter : M. Vanderersch.
Raadsheer-verslaggever : M. Belpaire.
Advocaat-generaal : M. Dumon.
Advocaat : Mr. Van Rijn.

Zeerecht. — Waarde van de vermelding in cognossement « gewicht onbekend ».

Uit de vergelijking van de bepalingen van artikel 91, A (par. III 3°, lid 1, b en 4°, 3°, lid 2 en 8°) blijkt, dat het opnemen van een clause « gewicht onbekend », waarbij de in het cognossement vermelde opgave van het gewicht van uitwerking wordt beroofd, alleen te rechtvaardigen is in een van de twee bedoelde veronderstellingen, nl. wanneer de vervoerder of de kapitein redelijke gronden hebben om de nauwkeurigheid van de door de inlader gedane gewichtsopgave te betwijfelen of wanneer geen redelijke gelegenheid tot nazicht van het gewicht bestaat. De clause « gewicht onbekend » is alleen geldig als bijzonder beding, slaande op het vervoer, dat tot uitgifte van het cognossement aanleiding geeft.

Verzekeringsmij « Alpina » en cs. t/ Kapitein Mahonay.

Gelet op het bestreden arrest, op 16 maart 1956 door het Hof van Beroep te Brussel gewezen ;

Over het middel afgeleid uit de schending van de artikelen 91 van de zeevaartwet, die boek II van het Wetboek van koophandel uitmaakt, in het bijzonder paragraaf III, 3°, van gemeld artikel, 97 van de Grondwet, 1315 en 1783 van het Burgerlijk Wetboek, doordat het bestreden arrest de eis van eiseressen afwijst, strekkende tot betaling van schadevergoeding wegens een verlies opgelopen in de loop der reis, door de door verweerder vervoerde lading,

om reden dat « bij de inscheping een cognossement werd opgesteld betiteld « Tanker bill of lading » waarin ondermeer door appellant verklaard wordt dat te New York werd ingescheept « a quantity said to be 671.240 pounds crude soybean oil, the quantity, measurement, weight, gauge, quality, nature, value and condition of the cargo unknown to the vessel and the master » ; ... dat het cognossement duidelijk en bondig is ; dat hetzelfde geldt wat betreft het te verklaren voorbehoud ; dat het gewis onverschillig is dat het in drukletters werd geschreven ; dat vooral dit voorbehoud niet, zoals het op dergelijke bescheiden gebeurt, op verlegene wijze in de gedrukte tekst werd ingelijfd, hetgeen eraan vooral het kenmerk van een « clause de style » zou toekennen ; dat het integendeel, met de hoeveelheid der ingescheepte koopwaar aangekoppeld, te midden der belangrijke voorwaarden van het vervoer voorkomt, derwijze dat het noch aan het begrip noch aan de aandacht der belangstellenden kon ontsnappen ; dat hoeft opgemerkt dat de woorden « Tanker bill of lading » in vette letters op de rand van het stuk voorkomen, de aandacht er aldus op vestigend dat het gaat om vloeistof geladen in scheepstanks, en dat de strenge meting van de cargo bij de inscheping in de meeste gevallen onmogelijk zal geweest zijn ; dat de inlader het afleveren van het cognossement met het kwestieus voorbehoud zonder

verzet aanvaard heeft ; dat uit het voorgaande twee gevolgtrekkingen voortvloeien : ten eerste dat de kapitein niet kan verweten worden dat hij tekort zou gekomen zijn aan de hem door de regel van paragraaf III, 3°, b, van artikel 91 van de zeevaartwet opgelegde verplichting, en ten tweede dat de last van het bewijs van de ingescheepte hoeveelheid op geïntimeerden rust... ; dat... noch het bewijs van de ingescheepte hoeveelheid noch dit van het aanwezig zijn van een tekort wordt voorgebracht », dan wanneer :

1) de clause, die ertoe strekt de vermelding van het gewicht, in een aan artikel 91 van de zeevaartwet onderworpen cognossement van haar bewijskracht te beroven, slechts geldig is wanneer zij een bijzondere clause uitmaakt met betrekking tot het vervoer dat tot de uitgifte van dat cognossement aanleiding heeft gegeven,

2) geen bijzondere clause is met betrekking tot het vervoer dat tot de uitgifte van het cognossement aanleiding geeft, diegene die gedrukt is op het papier van dit laatste, omdat « de strenge meting van de cargo bij de inscheping in de meeste gevallen onmogelijk zal geweest zijn »,

3) het de vervoerder behoort te bewijzen dat hij het gewicht heeft afgeleverd dat zonder geldig voorbehoud in het cognossement vermeld is en niet de bestemming het bewijs behoort te leveren van het ingescheepte of van het bestaan van een tijdens de reis ontstaan verlies ;

Overwegende dat, naar luid van artikel 91, A, paragraaf III, 3°, lid 1, b, en 4°, van de samengeordende wetten op de zeevaart, de vervoerder, of de kapitein, of de agent van de vervoerder, op verlangen van de inlader, aan deze een cognossement moet afleveren, dat onder meer vermeldt of het aantal der colli of het stukstal der goederen of de hoeveelheid of het gewicht, al naar gelang de omstandigheden, zoals zulks door de inlader schriftelijk is opgegeven, dit cognossement geldend als vermoeden, behoudens tegenbewijs, dat de vervoerder de goederen ontvangen heeft, zoals zij, overeenkomstig n° 3, a, b en c, in dat stuk beschreven zijn ;

Overwegende dat artikel 91, A, paragraaf III, 3°, lid 2, bepaalt dat geen vervoerder, kapitein of agent van de vervoerder verplicht zal zijn een cognossement af te leveren inhoudende onder meer het gewicht, wanneer hij redelijke gronden heeft te vermoeden dat het niet nauwkeurig de in werkelijkheid door hem ontvangen goederen weergeeft of wanneer hij tot het nazien ervan geen redelijke gelegenheid heeft gehad ;

Overwegende dat artikel 91, A, paragraaf III, 8°, bepaalt dat van nul en gener waarde zal zijn en generlei effecten zal sorteren iedere clause waardoor de aansprakelijkheid van de vervoerder, voor verlies of beschadiging van of met betrekking tot de goederen, mocht worden verminderd op een andere wijze dan in dit artikel is voorzien ;

Overwegende dat uit het samenlezen van die bepalingen blijkt : 1° dat het opnemen van een clause « gewicht onbekend », waarbij de in het cognossement vermelde aanduiding van gewicht van uitwerking wordt beroofd, alleen te rechtvaardigen is in een van de twee bedoelde onderstellingen, te weten in geval er voor de vervoerder of de kapitein redelijke gronden zijn om de nauwkeurigheid van de door de inlader gedane gewichtsopgave te betwijfelen of in geval van ontbreken van een redelijke gelegenheid tot nazicht

van het gewicht; 2° dat gemelde clause enkel gelden kan indien zij een beding is dat bijzonder slaat op het vervoer dat tot het opmaken van het cognossement aanleiding gegeven heeft;

Overwegende, aan de ene zijde, dat de rechter soeverein uit de door hem aangehaalde omstandigheden heeft kunnen afleiden dat de clause «gewicht onbekend» welke in het cognossement voorkomt, een beding is dat bijzonder slaat op het vervoer dat tot uitgifte van gemeld bescheid aanleiding gegeven heeft;

Dat de omstandigheid dat de clause op dat bescheid gedrukt is op zich zelf niet volstaat om haar het karakter van bijzonder beding te ontnemen;

Dat door erop te wijzen dat de strenge meting van de cargo bij de inscheeping in de meeste gevallen onmogelijk zal zijn geweest wanneer het gaat om een in scheepstanks geladen vloeistof, het arrest slechts een overbodig motief inroept;

Overwegende, aan de andere zijde, dat, zonder dien-aangaande bestreden te worden, het arrest op grond van de omstandigheden waarop het wijst, verklaart dat «de kapitein ernstige redenen had om te twijfelen nopens de hoeveelheid van 671.240 pounds hem opgegeven door de inlader»;

Overwegende dat uit het bovenstaande volgt dat het arrest wettelijk heeft kunnen beslissen dat de last van het bewijs van de ingeschepte hoeveelheid op de houder van het cognossement berustte;

Dat het middel niet kan aangenomen worden;

Om deze redenen:

Verwerpt de voorziening.

Veroordeelt aanlegsters tot de kosten.

HOF VAN CASSATIE

1e Kamer. — 22 november 1957.

Voorzitter: M. de Clippele.

Raadsheer-verslaggever: M. Louveaux.

Procureur-generaal: M. Hayoit de Termicourt.

Advocaat: Mr. Veldekens.

Bediendencontract. — Voor onbepaalde tijd aange- gaan.

Bepaling in het contract, dat de vennootschap-werkgeefster de bediende in dienst neemt tot ontbinding van de vennootschap.

Een voor een bepaalde duur gesloten bediendencontract onderstelt noodzakelijk de aanwijzing in het contract van een bepaalde dag of van een gebeurtenis, die op een bepaalde datum moet intreden, waarna partijen van hun wederzijdse verplichtingen ontslagen zijn behoudens stilzwijgende wederinhuring. Bovenstaande bepaling voldoet in casu niet aan dit vereiste.

Uit de vaststellingen van de bestreden beslissing blijkt immers, dat de vennootschap krachtens haar statuten mocht worden ontbonden, vooraleer de bedongen duur van achttien jaar verstreken was, hetzij na het overlijden van een der vennoten; bovendien mochten de vennoten de duur van de vennootschap verlengen.

De duur van de vennootschap was aldus onzeker en de verwijzing naar haar ontbinding heeft derhalve aan het tussen partijen gesloten bediendencontract niet het karakter van het aangegaan zijn voor bepaalde tijd kunnen verlenen.

Storme en cs. t/ Boulez.

Gelet op de door de Werkrechtsheraad van beroep te Gent op 9 juli 1956 gewezen beslissing;

Over het middel afgeleid uit de schending van de artikelen 1134, 1319 tot 1322 van het Burgerlijk Wetboek, 4 en 12 van het Koninklijk besluit van 20 juli 1955 tot ordening van de wetten van 7 augustus 1922 en 11 maart 1954 betreffende het bediendencontract, en van artikel 97 van de Grondwet,

doordat het bestreden arrest beslist dat het schriftelijk contract van 30 september 1937 ontstaan heeft gegeven aan een contract met een onbepaalde duur en de werkgever veroordeelt om aan verweerder een opzeggingsvergoeding te betalen welke berekend is naar de duur van de verstrekte diensten,

dan wanneer het vaststaat, eensdeels, dat gemeld contract bepaalt, dat aanlegster «de vennootschap onder firma James Storme & Co de Heer Wilfried Boulez, die aanvaardt, in dienst neemt voor een duur welke aanvangt op 1 oktober 1937 tot de ontbinding van deze vennootschap»;

en anderdeels, dat gemeld contract is uitgevoerd geworden tot met het ontbinden van de vennootschap onder firma «James Storme & Co» door het verschijnen van de aflooptdatum van haar statutair bestaan;

dat bijgevolg, in de onderstelling welke verwezenlijkt werd, de kwestieuze betrekking wel degelijk een dienstbetrekking met bepaalde duur was, die verstreek wegens het verschijnen van de overeengekomen aflooptdatum;

Overwegende dat een bediendencontract, voor een bepaalde duur gesloten, noodzakelijk de aanduiding in het contract onderstelt van een bepaalde dag of van een gebeurtenis welke op een bepaalde datum moet voorkomen, na dewelke partijen ontslagen zijn van hun wederzijdse verplichtingen behoudens stilzwijgende wederinhuring;

Overwegende dat de indienstneming van verweerder door de eisende vennootschap tot op de dag van haar ontbinding die voorwaarde niet vervult;

Dat uit de vaststellingen van de bestreden beslissing immers blijkt dat de vennootschap, ingevolge haar standregelen, mocht ontbonden worden vooraleer het bedongen tijdperk van achttien jaar verstreken was, hetzij op vordering van één der vennoten na het zesde of het twaalfde jaar, hetzij na het overlijden van een vennoot; dat de vennoten bovendien de duur van de vennootschap mochten verlengen;

Overwegende dat de duur van de vennootschap aldus onzeker was en de verwijzing naar haar ontbinding derhalve aan de tussen partijen gesloten overeenkomst het karakter van een contract voor bepaalde duur niet heeft kunnen verlenen;

Dat het middel niet kan ingewilligd worden;

Om die redenen:

Verwerpt de voorziening,

Veroordeelt aanleggers tot de kosten.

VLAAMSE JURISTEN,

ABONNEERT U OP

RECHTSKUNDIG WEEKBLAD

RAAD VAN STATE

Ve Kamer. — 24 januari 1958.

Voorzitter : M. Vranckx.

Raadsheren : M.M. Mast en Buch.

Auditeur : M. Depondt.

Advocaten : Mrs. Cambier en Houtekier.

Administratief recht. — Raad van State. — Beroep tot vernietiging. — Akte van N.M.B.S. om aan haar agenten de ministeriële richtlijnen te laten weten voor de toekenning van eretekens. — Geen administratieve beslissing. — Beroep tot vernietiging niet ontvankelijk.

De N.M.B.S. beschikt inzake toekenning van nationale eretekens over geen eigen beslissingsrecht.

De akte, waarbij de N.M.B.S. haar agenten laat weten welke richtlijnen de Minister van Verkeerswezen zich voorneemt te volgen wanneer hij aan de Koning de toekenning van eretekens aan de personeelsleden der N.M.B.S. zal voorstellen, is geen administratieve beslissing, bedoeld bij artikel 9 van de wet van 23.12.1946.

Van Acker en Dupont t./ N.M.B.S.

Gezien het verzoekschrift d.d. 3 november 1956, ingediend door Désiré Van Acker;

Gezien het verzoekschrift d.d. 3 november 1956, ingediend door Louis Dupont;

Gelet op het bevel van 30 april 1957, waarbij de bij deze verzoekschriften ingeleide zaken wegens verknoktheid zijn samengevoegd;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag over de zaak opgemaakt door de heer Depondt, auditeur;

Gelet op het bevel van 10 september 1957 dat de neerlegging ter griffie gelast van het verslag en van het dossier;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen;

Gezien de laatste memorie van de verzoekers;

Gelet op het bevel van 4 november 1957, waarvan aan partijen op 8 november 1957 kennis is gegeven en waarbij de zaak op de terechtzitting van 3 december 1957 werd vastgesteld, op welke datum zij tot de terechtzitting van 7 januari 1958 is uitgesteld;

Gehoord het verslag van raadsheer Mast;

Gehoord de opmerkingen van Mter Cambier, advocaat bij het Hof van Beroep te Brussel, die verschijnt voor verzoekers, en van Mter Hautekier, advocaat bij de balie van Mechelen, die verschijnt voor de tegenpartij;

Gehoord het eensluidend advies van de heer Depondt, auditeur;

Gelet op artikel 7 van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 betreffende het gebruik der talen in de Raad van State;

Overwegende dat de beroepen strekken tot vernietiging van het reglement betreffende de eervolle onderscheidingen dat bij bericht nr 64 P van 7 september 1956 ter kennis van de personeelsleden der Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen werd gebracht;

Overwegende dat verzoekers, die inspecteur bij de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen en oud-staatsagent zijn, door het bestreden « reglement » in groep 6 zijn ingedeeld;

Dat zij als dusdanig op het einde van hun loopbaan slechts tot ridder in de Kroonorde en in de Leopoldsorde kunnen worden voorgedragen; dat zij in de bezwaarschriften, die zij op 25 en 29 september 1956 bij de directeur-generaal der Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen indienden, aanvoerden dat op hun verkregen rechten inbreuk werd gepleegd daar hun toestand minder gunstig is dan die der staatsagenten, vermits de inspecteurs in het Bestuur der posterijen en de Regie van de telegraaf en telefoon in de groep 5 zijn ingedeeld en aldus op het einde van hun loopbaan tot officier in de Kroonorde kunnen worden voorgedragen; dat de tegenpartij aan verzoekers antwoordde dat zij terzake enkel de richtlijnen kan naleven die haar door het Ministerie van Verkeerswezen werden opgelegd;

Overwegende dat de tegenpartij onder meer aanvoert, dat de bestreden akte geen administratieve beslissing is in de zin bedoeld bij artikel 9 van de wet van 23 december 1946, daar de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen inzake toekenning van eretekens over geen eigen beslissingsrecht beschikt;

Overwegende dat de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen inzake toekenning van nationale eretekens over geen eigen beslissingsrecht beschikt; dat de akte waarbij de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen haar agenten laat weten welke richtlijnen de Minister van Verkeerswezen zich voorneemt te volgen wanneer hij aan de Koning de toekenning van eretekens aan de personeelsleden der Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen zal voorstellen, geen administratieve beslissing is in de zin bedoeld bij artikel 9 van de wet van 23 december 1946; dat de beroepen niet ontvankelijk zijn,

Besluit

Artikel 1 :

De beroepen zijn verworpen.

Artikel 2 :

De kosten, ten bedrage van 1.500 frank, komen ten laste van de verzoekers.

HOF VAN BEROEP BRUSSEL

10e Correctionele Kamer. — 14 januari 1950.

Voorzitter : M. de Cock.

Raadsheren : M.M. Hodüm en Hellemans.

Procureur-Generaal : M. Van Durme.

Advocaten : Mrs. Van Cuyck, Van der Mensbrugghe en Maerten.

Openbare dronkenschap. — Gebrek aan absolute waarde van alcoholgehalte in bloed. — Subjectieve aard van staat van dronkenschap.

Een alcoholgehalte in het bloed zelfs van 4,35 gr. 0/00 heeft op zichzelf genomen geen absolute waarde van de vaststelling van de staat van dronkenschap en kan slechts als aanduiding gelden, te vergelijken met de andere elementen van de bundel. De staat van dronkenschap is een notie van subjectieve aard verschillend van een individu tot een ander.

O.M. t/ Vander Sande.

Wat de staat van dronkenschap voorzien sub. betichtingen D en E betreft :

Overwegende dat het resultaat der bloedontleding, door het Provinciaal Instituut gedaan, daaromtrent geen zekerheid geeft, dat de aangestelde deskundige, ingr. Lacaryse, inderdaad uitdrukkelijk besluit, niet tot de zekerheid van dronkenschap, maar slechts tot de mogelijkheid van een redelijke staat van dronkenschap;

Dat de verhoudingscijfers der alcoholgehalte door hun vastgestelde op 4,35 gr. o/00, overeenstemmen met een vermoedelijke nutting van 0,433 lit. likeur 50 gewicht % of 5,545 lit. lik. 50 gewicht % op zich zelve genomen geen absolute waarde insluiten doch slechts ten titel van aanduiding gelden, de staat van dronkenschap dienende onderzocht te worden als notie van subjectieve aard, verschillende van een individu tot een ander;

Overwegende dat andere elementen van het strafrechtelijk bundel deze onzekerheid nog komen versterken;

dat nl. de verbalisanten van het P.V. 55 - St. 1) der Rijkswachtbrigade Rumst, onmiddellijk na het gebeurde ter plaatse afgestapt, verklaren dat zij zich echter niet met zekerheid zouden durven uitspreken nopens de dronkenschap van Vander Sande Jan, daar zij niet konden bepalen of hij er terneergeslagen uitzag om reden van de indruk van het gebeurde, ofwel of dit voortkwam uit oorzaak van de staat van dronkenschap;

Dat een weinig later, zegge 10 à 15 minuten, na het ongeval, Dokter Van Dessel ter plaatse opgeroepen, betichte heeft onderzocht, en verklaart desomtrent dat toen hij binnenkwam hij wel geroken heeft dat betichte gedronken had, doch niet ondervonden dat hij dronken was;

dat verder betichte, die volgens Dr. Van Dessel, actief zijn medewerking verleende bij de verzorging der gekwetsten, dit «heel goed» heeft gedaan, en hem dan ook niet de indruk heeft gegeven van dronken te zijn, dat betichte o.m. geholpen heeft niet alleen bij de verzorging en het verdragen der gekwetsten, maar onmiddellijk daarop het vervoer naar het hospitaal te Duffel zonder begeleiding heeft uitgevoerd;

dat de uitzonderlijke getuigenis van deze geneesheer, man van het vak, en wiens aandacht daarna gevestigd werd op de mogelijkheid van dronkenschap ingevolge de opdracht tot bloedopname, hier des te meer van overwegend belang blijkt, dat de aangestelde deskundige ingr. Lacaryse verklaart dat de vaststelling van de staat van dronkenschap van verschillende factoren afhangt, o.a. van de diagnostiek opgesteld door doktoren;

Overwegende daarenboven dat het onderzoek door de onderzoeksrechter speciaal ingesteld omtrent de staat van dronkenschap aanleiding gaf tot het onderzoek van meerdere getuigen, o.m. Voet Albert, Peeters Philomena, Malfait Richard, Vander Sande Frans en Van Kelst, welke allen akkoord gaan dat betichte tussen 23 uur en middernacht absoluut niet bedronken was, en dat tussen 19 uur en middernacht hij slechts in het geheel zeven glazen bier had gedronken;

Overwegende derhalve dat minstens twijfel bestaat nopens de staat van dronkenschap van betichte op het ogenblik der feiten, betichtingen D en E, ten zijnen laste gelegd, niet dienen weerhouden te worden;

Wat de verantwoordelijkheid betreft :

Overwegende dat al de ter plaatse aangekomen getuigen, leden der Rijkswacht en der gerechtelijke

politie, alsook inwoners der naburige herbergen het eens zijn om te verklaren dat de aanhangwagen van de camion van Swaelens langs achter met rood licht verlicht was, zowel vóór als na het ongeval;

dat de verdediging overigens op haar beurt voor het Hof niet betwist dat dit licht brandde op het ogenblik der botsing, en ook niet dat het zichtbaar was van op zekere punten van de baan;

dat betichte slechts voorhoudt dat dit rood achterlicht niet op alle gedeelten der baan zichtbaar was, en nl. niet op de bepaalde plaats der baan waar hij reed, t.t.z. niet op de uiterst rechterkant der baan, maar eenvoudig rechts, in aanmerking genomen daarenboven dat zijn stuur zich links bevindt;

dat vanuit die plaats gezien het rood achterlicht niet zichtbaar zou geweest zijn, om reden dat het verborgen was door de grote achterbanden die een meter diameter hebben en dubbel zijn;

Overwegende nochtans dat geen enkel technische vaststelling dit standpunt van betichte is komen bevestigen, dat noch de deskundige Dufout, noch de technische dienst der gerechtelijke politie ter gelegenheid hunner bevindingen ter plaatse en in hunne verslagen daarover een woord reppen, evenmin als betichte zelf, die grondig ondervraagd door de onderzoeksrechter, uitdrukkelijk verklaarde geen uitleg te kunnen geven hoe het gekomen is dat hij het rood achterlicht van de voor hem stilstaande wagen niet gezien had;

Overwegende dat uit het plan opgesteld door de gerechtelijke politie voldoende kan uitgemaakt worden dat het rood achterlicht alhoewel niet reglementair geplaatst, volgens de voorschriften van art. 85 al. 3 van de wegcode, doch zichtbaar moet gebleven zijn voor betichte tot op het ogenblik dat hij tot op een vijftal meter afstand van het achterste gedeelte van de aanhangwagen was, genaderd, aangenomen het feit dat betichte noch uiterst rechts noch uiterst links, maar wel in het midden van het rechter vak der baan reed zoals aangetoond zonder enige betwisting mogelijk door de aanrakingspunten op beide voertuigen;

Overwegende dat de goede zichtbaarheid van het rood achterlicht, zelfs gezien van op de uiterst linkerkant der baan, nog bevestigd wordt door het feit dat het ook gezien werd door de getuigen Jacobs en De Wachter, die zich binnen in de café «Monique» bevonden gelegen links der baan, en formeel verklaren aldoor het venster het rood achterlicht van de aanhangwagen nog kort voor de botsing te hebben zien branden;

dat hieruit a fortiori spruit dat betichte van op de baan in de mogelijkheid was dit licht te ontwaren;

dat dit rood achterlicht, waarvan de helderheid trouwens door de gerechtelijke politie wordt bevestigd, dan ook minstens van op een afstand van 100 meter op de baan, die aldaar recht loopt, voor betichte zichtbaar was;

dat daarenboven de gerechtelijke politie de aanwezigheid nog heeft vastgesteld van een tweede rood licht, dat boven links op de rug van de stuurcabine brandde en waarvan het zicht ongetwijfeld door niets belemmerd was;

Overwegende derhalve, dat in hierboven omschreven omstandigheden betichte noodzakelijkerwijze deze rode lichten had moeten ontwaren;

dat in het ontkennend geval het bewijs zijner onachtzaamheid vaststaat, en deze als de enige oorzaak van het ongeval dient aangezien te worden;

dat de eerste rechter dan ook met redenen beslist heeft dat indien het door de vaststellingen der ge-

rechtelijke politie bewezen werd dat Swaelens zich in overtreding bevond met artikel 85 al. 3 van de wegcode om zijn achterlicht op meer dan 30 cm. van de uiterste linkerzijde van zijn aanhangwagen te hebben aangebracht, het nochtans niet bewezen werd dat er enig oorzakelijk verband bestaat tussen deze overtreding en het overkomen van het ongeval;

Overwegende dienvolgens dat het door betichte voorgestelde deskundig onderzoek als nutteloos en zonder voorwerp meer voorkomt;

Overwegende derhalve dat door het onderzoek voor het Hof gedaan de betichtingen bewezen zijn gebleven, en er een billijke toepassing der strafwet werd gedaan;

Wat de schade betreft :

Overwegende dat de Burgerlijke Partij Vander Sande Frans zich voor wat de drie eerste schade-posten betreft, neerlegt bij de bedragen door de eerste rechter toegekend;

dat zij verder beweert dat de eerste rechter de andere schadeposten ofwel te laag heeft geschat ofwel verwaarloosd heeft ze te schatten;

dat de Burgerlijke Partij in de hierna vermelde bedragen een voldoende vergoeding zal vinden voor de haar toegebrachte schade :

1) *Materiële schade :*

Geneeskundige zorgen - kliniek	9.230,—
Begrafeniskosten	15.000,—
Werkonbekwaamheid	6.000,—
Verlies van inkomen door afsterven van echtgenote	300.000,—

2) *Morele schade :*

Pijn, smart en angst bij het slachtoffer	10.000,—
Pijn, smart bij de B.P.	10.000,—
Morele schade toegebracht aan de man door het overlijden zijner echtgenote :	100.000,—
Morele schade in hoofde van de zoon	40.000,—
Morele schade in hoofde van het meisje	60.000,—
	550.230,—

Om deze redenen :

Het Hof, rechtdoende op tegenspraak;
gezien artikel 24 der wet van 15 juni 1935;
gezien de wetsbepalingen in het bestreden vonnis aangaan alsook artikelen 211, 212, van het strafvorderingswetboek aangeduid ter zitting door de heer Voorzitter;

Op strafrechtelijk gebied :

doet het bestreden vonnis te niet in zoverre het betichte Vander Sande veroordeeld heeft wegens inbreuk voorzien sub. D. en E. der dagvaarding, en hem ontzegd heeft van het recht een motorvoertuig te besturen voor een termijn van 6 maand;

Wijzigende desaangaande, spreekt betichte vrij wat deze betichtingen betreft;

Bevestigt voor het overige op strafrechtelijk gebied het bestreden vonnis en verwijst de betichte in de beroepskosten, belopende in het geheel 378 frank;

Op burgerlijk gebied :

Doet het bestreden vonnis te niet in zo verre het betichte Vander Sande Jan veroordeeld heeft om aan

de burgerlijke partij Vander Sande Frans te betalen ten titel van schadevergoeding de som van 260.230 frank en het overige van de eis ongegrond heeft verklaard;

Wijzigende desaangaande :

Veroordeelt betichte Vander Sande Jan om te betalen aan de burgerlijke partij Vander Sande Frans, ten titel van schadevergoeding de som van 550.230 frank, met de rechterlijke intresten en de kosten;

Bevestigt het vonnis voor het overige op burgerlijk gebied.

HOF VAN BEROEP TE GENT

3e Kamer. — 22 maart 1958.

Voorzitter : M. Vanden Abeele.

Raadsheren : MM. Moeneclaeys en Morel de Westgaver.

Advocaat-generaal : M. Bonte.

Advocaat : Mr. Claeys.

Ten onrechte toekenning door de strafrechter van een provisionele schadevergoeding aan de gelaedeerde burgerlijke partij zonder uitspraak over de strafrechtelijke schuld van verdachte.

Bij het vonnis, waarvan beroep, heeft de eerste rechter in het onderhavig geval bij vervolging wegens het toebrengen van slagen, die arbeidsongeschiktheid hebben veroorzaakt, een deskundig onderzoek bevolen en tevens verdachte veroordeeld tot betaling van een provisioneel bedrag als voorlopige schadevergoeding aan de gelaedeerde burgerlijke partij, zonder zich over de strafrechtelijke schuld van verdachte uit te spreken.

Dit is ten onrechte beslist.

O.M. t/ Goderis e.a.

Overwegende dat het Openbaar Ministerie tijdig en regelmatig hoger beroep ingesteld heeft ;

Overwegende dat de twee eerste beklaagden in verdenking werden gesteld wegens enkele slagen aan Asseau Godelieve, Noyelle Hendrik en Maes Mariette en de derde beklagde wegens eerroof ;

Overwegende dat op de terechtzitting van de eerste rechter naar aanleiding van de verklaring afgelegd door de getuigen waaruit kon besloten worden dat Asseau Godelieve ten gevolge van de toegebrachte slagen vermoedelijk een bestendige werkonbekwaamheid kon opgedaan hebben, de twee eerste beklaagden verwittigd werden, alhoewel de vermelding op het zittingsblad niet volledig is, hun verdediging aan te passen aan een nieuwe verdenking ; dat dit eveneens geschiedde voor het Hof ;

Overwegende dat de eerste rechter oordeelkundig vooraleer te beslissen over de verdenking lastens André en Roger Goderis een deskundig onderzoek van Asseau Godelieve heeft bevolen doch ten onrechte zonder zich over de schuld van de beklaagden uit te spreken ze solidair tot de betaling van een voorschot van 5.000 frank veroordeelde ;

Overwegende verder dat uit het onderzoek en de behandeling der zaak voor het Hof het feit lastens derde beklagde bewezen is gebleven ; dat de straf door de eerste rechter uitgesproken gepast voorkomt en dient behouden te worden ;

Gelet op art. 24 der wet van 15 juni 1953, 211 W.S.

en toepassing makende van de wetsbepalingen door de eerste rechter ingeroepen en op deze terechtzitting door de Voorzitter opnieuw aangeduid ;

Het Hof, wijzende op tegenspraak ;

Ontvangt het beroep en erover beslissend ;

Bevestigt het bestreden vonnis waar het Asseau Marie veroordeeld heeft en haar tot $\frac{1}{2}$ van de kosten gevallen aan de zijde van het Openbaar Ministerie, verwezen heeft ; verder het vonnis verbeterend zegt dat vooraleer te beslissen niet alleen over de verdenking lastens André en Roger Goderis, doch ook over de vordering van de burgerlijke partijen, een deskundig onderzoek zich opdringt, zonder veroordeling tot betaling van een voorschot ;

Bevestigt de aanstelling van Dr Van Doorne met de hem gegeven opdracht en verwijst de zaak naar de eerste rechter om verdere behandeling van de zaak lastens eerste en tweede beklagde ;

Laat de kosten van beroep gevallen aan de zijde van het Openbaar Ministerie ten laste van de Staat.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

Kamer 1/bis. — 13 juni 1959.

Voorzitter : M. Roevens.

Rechters : MM. Cornette en Gepts.

Advocaten : Mrs. A. Debergh en P. Pollet.

Gezinsvergoedingen. — Niet-loontrekkenden. — Commissaris van een naamloze vennootschap. — Tevens bediende van dezelfde naamloze vennootschap. — Eenzelfde beroepsactiviteit. — Toepassing van artikel 362 van het K.B. van 22 december 1938.

In geval van uitoefening door één en dezelfde persoon van de bediening van bediende en van de functie van commissaris in éénzelfde naamloze vennootschap staat men voor twee functies die in feite éénzelfde beroepsbedrijvigheid uitmaken.

Alsdan dient art. 362 van het K.B. van 22 december 1938 toegepast te worden en is de belanghebbende in zijn hoedanigheid van commissaris niet onderworpen aan de wetgeving in zake de gezinsvergoedingen voor werkgevers en niet-loontrekkenden, doch enkel als bediende aan de wetgeving betreffende de gezinsvergoedingen voor loontrekkenden.

Een en ander is evenwel slechts het geval voor de toepassingsduur van voormeld artikel 362 van het K.B. van 22 december 1938, welk artikel inderdaad afgeschaft werd door artikel 24 van het K.B. van 24 juli 1956.

Voestersons-Krijnen t/ Onderlinge Maatsch. voor Gezinsvergoedingen.

Gezien de stukken van het geding, o.m. het in regelmatige vorm voorgebrachte vonnis waartegen beroep verleend door de heer Vrederechter van het Kanton Ekeren dd. 9 april 1959 en de hieraangehechte akte van beroep betekend door het ambt van deurwaarder L. Ceulemans, te Ekeren dd. 17 april 1959 ;

.....
Overwegende dat het beroep tijdig en in regelmatige vorm ingesteld, ontvankelijk is ;

Overwegende dat appellante Voestersons door de eerste rechter veroordeeld werd om aan geïntimeerde te betalen de som van 12.393 frank met de gerechtelijke intresten en de kosten wegens achterstallige bij-

dragen voor gezinsvergoedingen van het tweede semester van het jaar 1953 tot en met het tweede semester 1958 ; dat deze bijdragen zouden verschuldigd zijn door appellanten op grond van art. 23 par. 5 van het Koninklijk Besluit van 22 december 1938, omdat appellante Voestersons Diana in de N.V. Droghar sinds 15 april 1952 de functie waarnam van commissaris ;

Overwegende dat appellante Voestersons echter voorhoudt dat ze reeds sedert 16 april 1949 als bediende in dienst was van voormelde vennootschap en de bijdragen voor de maatschappelijke zekerheid voor deze hoedanigheid naar behoren gekweten werden ; dat zij betoogt dat zij als bediende en als commissaris van dezelfde N.V. éénzelfde feitelijke bedrijvigheid zou uitoefenen en zij dienvolgens op grond van art. 362 van het Koninklijk Besluit van 22 december 1938 geen bijdragen zou verschuldigd zijn voor gezinsvergoedingen in haar hoedanigheid van commissaris der bedoelde vennootschap ;

Overwegende dat geïntimeerde daarop antwoordt, stelling die door de eerste rechter bijgetreden werd, dat de bedrijvigheid van bediende en deze van commissaris in éénzelfde vennootschap onverenigbaar zijn vermits het niet mogelijk is in de schoot van éénzelfde vennootschap én een controlerende én een gecontroleerde functie uit te oefenen ;

Overwegende dat indien er inderdaad in rechte een onverenigbaarheid zou bestaan in de uitoefening door éénzelfde persoon van de bedrijvigheid van bediende en van commissaris in éénzelfde vennootschap, dit evenwel niet belet dat in feite kan voorvallen, zoals in casu trouwens, dat de beide voormelde hoedanigheden door éénzelfde persoon in de schoot van een vennootschap waargenomen worden en de uitoefening van deze beide functies, — alhoewel in rechte abusief en gebeurlijk zelfs onwettelijk —, niettemin in feite voor de betrokkene slechts één en dezelfde beroepsbedrijvigheid uitmaakt ;

Overwegende dat voor de toepassing van art. 362 van het Koninklijk Besluit van 22 december 1938 niet vereist is dat de twee uitgeoefende functies een zelfde rechtskarakter zouden bezitten of dat ze in rechte met elkaar verenigbaar zouden zijn maar enkel dat hun uitoefening in feite aanleiding geeft tot een zelfde beroepsactiviteit ;

Overwegende dat geïntimeerde niet betwist dat de N.V. Droghar in werkelijkheid een familieonderneming is waarin appellante Krijnen de grootste belangen bezit en vertegenwoordigt en appellante Voestersons al het bureelwerk met inbegrip van de boekhouding verzorgt en er zelfs geen andere bediende in dienst van de maatschappij werkzaam is ;

Overwegende dat dus in werkelijkheid de uitoefening van beide opdrachten door appellante ter zake een dergelijk innig en in elkaar doordringend verband vertoont, gezien de beperkte omvang van het bedrijf dat zij een zelfde beroepsbedrijvigheid uitmaakt (zie Rechtbank Antwerpen, 4 oktober 1958, de Wouters d'Oplinter tegen Onderlinge Kas voor Kindertoeslagen - niet gepubliceerd) ;

Overwegende dat derhalve bij toepassing van voormelde beschikking, de geëiste bedragen tot 1 juli 1956 niet verschuldigd zijn, doch deze betrekking hebbende op de periode ingaande op 1 juli 1956, bij toepassing van art. 24 van het Koninklijk Besluit van 24 juli 1956 dat het betwiste artikel intrekt, wel zijn verschuldigd ;

Om deze redenen :

De Rechtbank,

Rechtdoende in hoger beroep en op tegenspraak ;
Na er over beraadslaagd te hebben ;

Alle andere en strijdige besluiten afwijzende;
Verklaart het beroep ontvankelijk en gedeeltelijk gegrond;

Dienvolgens hervormend en opnieuw rechtdoende, vernietigt het vonnis a quo voor wat betreft de veroordeling in hoofdsom en bijhorigheden, lopende over de periode van het tweede semester van het jaar 1953 tot 1 juli 1956;

Wijst geïntimeerde af van haar eis betreffende de bijdragen verschuldigd voor deze periode;

Bevestigt het vonnis a quo voor het overige;

Veroordeelt ieder der partijen tot de helft der kosten van beide aanleggen.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ST-NIKLAAS

1e Kamer. — 19 februari 1957.

Voorzitter : M. Blauwaert.

Rechters : M.M. Elewaut en Belpaire.

Referendaris : M. Cloquet.

Advocaten : Drs Dutordoir en Moyaert (Gent).

Wegverkeer. — Plotseling remmen door voorrijdend weggebruiker niet noodzakelijk een onvoorziebare hindernis voor de hem volgende weggebruiker.

Ieder weggebruiker moet zijn snelheid en de afstand tussen zijn voertuig en het voertuig, dat vóór hem rijdt, zodanig regelen, dat hij in staat is zijn auto tot stilstand te brengen, indien de vóór hem rijdende wagen plotseling komt te stoppen.

Het plotseling remmen levert alleen dan een onvoorziebare hindernis op voor de weggebruiker, die volgt, wanneer geen veiligheidsreden aanwezig is; het bewijs van de afwezigheid van dergelijke reden moet door de volgende weggebruiker worden geleverd.

N.V. Nouvelle Rubannerie des Flandres t/ Maes.

Overwegend dat zich een aanrijding heeft voorgedaan op 26 februari 1956 tussen de auto's van beide partijen; dat eiseres de oorzaak van dit ongeval toeschrijft aan een fout van verweerder, en de herstelling vordert van de door haar geleden schade;

Overwegend dat verweerder niet betwist dat gezegde schade 2.250 fr. beloopt;

Overwegend dat verweerder niet betwist:

1. Dat de aangestelde van eiseres aan een zeer matige snelheid reed;

2. Dat het ongeval nog bij daglicht gebeurde (26 februari om 16 uur);

3. Dat het ongeval in een smalle straat gebeurde waar het verkeer in dubbele richting mag geschieden;

4. Dat de rijbaan, met verharde sneeuw bedekt, glibberig was;

5. Dat de aangestelde van eiseres op zeker moment zijn wagen tot stilstand bracht;

6. Dat verweerder, dit ziende, ook remde doch tegen de wagen van eiseres aangeleed;

Overwegend dat de schuld van dit ongeval aan verweerder toe te schrijven is;

Overwegend dat ieder weggebruiker zijn snelheid en de afstand tussen zijn voertuig en het voertuig dat vóór hem rijdt, zodanig moet regelen dat hij in staat weze zijn auto tot stilstand te brengen indien laatstvermelde wagen bruusk komt te stoppen;

Overwegend dat verweerder tegenstelt dat de geleider van de auto van eiseres plots zou geremd hebben;

Overwegend dat dit feit door eiseres wordt betwist en dat verweerder gezegd feit niet bewijst en niet aanbiedt te bewijzen;

Overwegend dat mocht dit feit bewezen zijn, de fout van de aangestelde van eiseres daarom niet noodzakelijk bewezen ware;

Overwegend inderdaad dat volgens de Wegcode, het plots remmen alleen een onvoorziene hindernis uitmaakt voor de weggebruiker die volgt, wanneer geen veiligheidsreden voorhanden is;

Overwegend dat het bewijs van de ontstentenis van dergelijke reden, te leveren is door de volger (Roger Van Roye, Le Code de la circulation, nr. 1137);

Overwegend dat verweerder dit bewijs niet levert en niet aanbiedt;

Overwegend dat die bewijsvoering nochtans des te meer nodig zou zijn dat de aanwezige vermoedens het standpunt van eiseres steunen;

Overwegende dat eiseres inderdaad beweert dat de geleider van haar wagen verplicht werd om een vrije ruimte te laten aan een tegenligger welke in aantocht was;

Overwegende dat de juistheid van die bewering vermoedelijk wordt gemaakt door het feit dat mocht de linkerzijde van de baan vrij gebleven zijn, verweerder dan geen reden zou gehad hebben te remmen, doch zelf de vrije ruimte kon gebruiken die volgens hem voor geen tegenligger moest dienen;

Overwegend dat verweerder onmiddellijk na het ongeval een verklaring heeft geschreven, luidende dat hij de wagen van eiseres aangereden heeft;

Overwegende dat die verklaring niet de minste vermelding maakt van een ongeoorloofd remmanoeuvre van de aangestelde van eiseres, hetgeen verweerder normaal nooit zou nagelaten hebben te vermelden indien zulks het geval ware geweest;

Overwegend dat verweerder — die nochtans beweert ook schade te hebben geleden — bewust moet zijn van de broosheid van zijn standpunt, vermits hij geen wederreis vormt;

.....

VREDEGERECHT TE GENT

20 juni 1957.

Vredegerecht : M. Deval.

Advocaten : Mrs Martens en Pollet (Brussel).

Arbeidsongeval. — Tijdelijke gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid. — Recht van het slachtoffer op vergoeding op basis zijner arbeidsongeschiktheid, zelfs indien hij geen loonverlies mocht lijden.

Onjuist is de stelling, dat het slachtoffer slechts recht heeft op een vergoeding, wanneer een verschil bestaat tussen het loon, dat hij verdiende vóór het ongeval en het loon, dat hij verdient na het ongeval.

Deze mening strookt niet met de geest van de wet; om het loon te bepalen moet niet rekening worden gehouden met de lichamelijke ongeschiktheid, doch wel met de economische ongeschiktheid, d.w.z. met hetgeen het slachtoffer zou kunnen verdienen naargelang zijn arbeidsonbekwaamheid.

De wet van 10 juli 1951 in haar art I, lid 6, bepaalt ten andere duidelijk «het loon, dat het slachtoffer zou kunnen verdienen, en alvorens volledig hersteld te zijn».

Door de woorden «zou kunnen verdienen» heeft

de wetgever gewild, dat het slachtoffer zou vergoed worden op basis van zijn arbeidsongeschiktheid, zelfs indien hij geen loonverlies mocht lijden.

Schoonaert t/ Gemeenschappelijke Kas van de Belgische Landsbond der bouwbedrijven en openbare werken.

Aangezien eiser op 20 juni 1956 op de weg van het werk, ter hoogte van de Citadellaan te Gent, slachtoffer werd van een ongeval;

Aangezien eiser in dienst was van de firma Heirman en C^o te Gentbrugge, welke verzekerd is bij verweerster;

Aangezien het ongeval overkomen aan eiser, te beschouwen is als een arbeidsongeval;

dat dit niet betwist wordt;

dat eiser van 21 juni 1956 tot 30 september 1956 tijdelijk volledig werkonbekwaam is geweest;

dat van 1 oktober 1956 tot 8 januari 1957 eiser een tijdelijke gedeeltelijke verwonbekwaamheid had van 25%;

dat partijen het daaromtrent eens zijn en eiser de hem toekomende wettelijke vergoeding heeft ontvangen.

Aangezien volgens eiser, hij van 9 januari 1957 tot 4 april 1957, datum der consolidatie, een tijdelijke gedeeltelijke werkonbekwaamheid had van 15%;

dat verweerster dit moet toegeven, maar nochtans weigert aan eiser de vergoeding uit te keren, daar deze laatste sinds 9 januari 1957 het werk aan een volledig loon heeft hervat, zodat eiser geen schade heeft geleden.

dat, volgens verweerster, het slachtoffer maar dient vergoed te worden, wanneer er een verschil zou bestaan tussen het loon welke hij verdiende vóór het ongeval en het loon, welke hem na het ongeval wordt uitgekeerd,

Aangezien deze argumentatie van verweerster niet strookt et de geest van de wet, daar eerstgenoemde geen onderscheid maakt tussen het loon, welke door het slachtoffer werd verdiend, en het loon welke het slachtoffer normaal op de arbeidsmarkt ingevolge zijn tijdelijke gedeeltelijke werkonbekwaamheid zou kunnen verdienen;

dat om het loon te bepalen er geen rekening moet worden gehouden met de lichamelijke ongeschiktheid, maar wel met de economische ongeschiktheid, d.w.z. hetgeen het slachtoffer zou kunnen verdienen naar gelang zijn werkbekwaamheid;

dat ten andere de wet van 10 juli 1951 art. I al. 6 duidelijk bepaalt «het loon, welke het slachtoffer zou kunnen verdienen, alvorens volledig hersteld te zijn»,

dat door de bewoordingen «zou kunnen verdienen» de wetgever gewild heeft dat het slachtoffer zou vergoed worden op basis zijner werkongeschiktheid, zelfs indien hij geen loonverlies zou dragen (zie Parl. Doc. Senaat 1950-51, nr 348, blz. 18; zie ook Civ. Liège 18.6.1956; Rev. Accidents de Travail et Invalidités de la Paix 1956, nr 4, blz. 16);

Aangezien het gevorderde bedrag niet wordt betwist; dat derhalve de eis als gegrond voorkomt,

.....

NOOT: Vgl. Rechtbank Antwerpen, 16 november 1955; R.W. 1955-56, 1578.

WERKRECHTERSRAAD IN BEROEP TE BRUSSEL

5 februari 1959.

Voorzitter : M. Verougstraete.

Arbeidscontract. — Schorsing wegens onguur weder.

Krachtens de wet op het arbeidscontract kan wegens de weersgesteldheid het arbeidscontract worden geschorst. Het behoort dan echter aan de werkgever de arbeider van het begin en het einde van de schorsing kennis te geven.

Grob t/ Van Rokegem.

Gezien het beroep aangetekend door Grob Emiel de 24 maart 1958 tegen het vonnis uitgesproken door het Arbeidsgerecht van Eerste aanleg te Brussel de 20 september 1957;

Overwegende dat het beroep regelmatig en ontvankelijk is;

Overwegende dat de eerste rechter de eis van geïntimeerde strekkende tot betaling van 4.928 frank, gelijk met het loon van 28 dagen, als schadevergoeding voor wegzending zonder vooropzeg ingewilligd heeft;

Overwegende dat geïntimeerde, in dienst van appellant als hovenier sedert 1 juni 1942, op 26 december 1956 werkloos werd gesteld, met als reden opgegeven in het bewijs van werkloosheid: «intempéries»;

Overwegende dat geïntimeerde volhoudt dat appellant hem meteen zegde: «Als 't goed weer is, zal ik u tijding geven»;

Overwegende dat appellant volhoudt dat geïntimeerde «wist dat hij zich na de guurheid op het werk moest aanbieden» maar dat hij er geen bewijs van levert noch aanbiedt;

Overwegende dat de wet op het arbeidscontract toelaat aan de werkgever vast te stellen dat de guurheid van het weer het werk verhindert, en de werkmans te verwittigen dat hij zich niet op het werk moest aanbieden;

Overwegende dat het de werkgever behoort deze vaststelling te doen en de werkmans te verwittigen;

Dat het hem ook toebehoort, alhoewel de wet hierover niets uitdrukkelijk bepaalt, vast te stellen wanneer de guurheid ophoudt, zodat het werk opnieuw mogelijk wordt, en de schorsing van de uitoefening van het arbeidscontract;

Overwegende dat inderdaad de werkmans niet verplicht is, gedurende de schorsing, dagelijks te komen zien of de werkgever oordeelt of het werk al dan niet mogelijk is geworden;

Dat het appellant behoorde geïntimeerde te verwittigen dat hij het werk mocht hervatten en dat de schorsing een einde had genomen;

Dat door geïntimeerde zonder nieuws te laten tot op 21 maart 1957, datum van het proces-verbaal van niet verzoening, op dewelke de guurheid al lang had opgehouden en door niet te verschijnen op de zitting van het verzoeningsbureau, appellant de schorsing, door de wet toegelaten, heeft laten voortbestaan tot op een ogenblik waar er al lang geen grond meer voor was, en aldus het arbeidscontract heeft verbroken;

Overwegende dat ten onrechte appellant aanvoert dat geïntimeerde zich na de guurheid niet heeft aangeboden; dat dit feit zonder toepasselijkheid is;

Om deze redenen:

Het Arbeidsgerechtshof te Brussel, Kamer voor Werklieden;

Gelet op artikel 24 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken;
 Ontvangt het beroep en er over rechtdoende;
 Bevestigt het bestreden vonnis;
 Veroordeelt appellant tot de kosten van het beroep.

BOEKBESPREKING

J. Droogmans. — In Memoriam Professor Mr. J. H. Paul Bellefroid. — 44 p.

In dit geschrift heeft de gekende Limburgse letterkundige de Heer Jozef Droogmans, een diepgevoelde hulde willen brengen aan de nagedachtenis van de onlangs overleden Professor Paul Bellefroid. Het is een boekje vol diepe piëteit voor de figuur van de betreurde geleerde aan wie de Vlaamse rechtswetenschap zoveel te danken heeft.

De auteur geeft eerst een summier levensschets van Prof. Bellefroid, die zich te Hasselt als jong advocaat had gevestigd en aldaar in de praktijk een buitengewoon succes kende, doch die zeer spoedig een grote faam verwierf door de uitgave van zijn Frans-Nederlands woordenboek van rechtstermen in 1897 en door de verschillende vertalingen van de grote wetboeken die hij publiceerde. Schrijver schetst de belangrijke activiteit die door Bellefroid ontwikkeld werd in zijn hoedanigheid van gemeente- en provincieraadslid, hoe hij in deze openbare lichamen de belangen van zijn streek en zijn stad verdedigde, maar hoe hij vooral met de meeste hardnekkigheid deelnam aan de grote strijd voor de heropstanding van de Vlaamse cultuur. Prof. Bellefroid was aangesteld geworden als hoogleraar te Luik en benoemd tot briefwisselend lid van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Taal en Letterkunde. Hij was in de vóóroorlogse periode een van de gaafste en prachtigste figuren uit de Vlaamse beweging.

De Heer Droogmans vertelt dan hoe na de eerste wereldoorlog getracht is geworden deze voortreffelijke man klein te krijgen en hoe men er zelfs in geslaagd is hem onder de onzinnigste beschuldigingen te doen verschijnen voor het Assisenhof, waar hij door de gezwoornen op schitterende wijze werd vrijgesproken, vrijspraak die op daverende toejuichingen werd ontvaard.

Zonder wrok, doch ontmoedigd wegens de grote ondankbaarheid waarvan hij het voorwerp geweest was, heeft Prof. Bellefroid zich dan in Nederland gevestigd, hij heeft aan de universiteit te Utrecht zijn diploma van meester in Nederlands recht bekomen en werd er zeer spoedig benoemd tot hoogleraar aan de jonge katholieke universiteit te Nijmegen. In dit midden heeft hij een buitengewoon belangrijke rol gespeeld, hij is rector geweest van de universiteit, heeft er talrijke cursussen gedoceerd en heeft gedurende zijn hoogleraarschap zeer talrijke geschriften uitgegeven in verband met de Nederlandse rechtsterminologie, de vertaling der wetboeken, alsmede meerdere boeken gewijd aan de zuivere rechtswetenschap, tussen dewelke zijn beroemde « Inleiding tot de rechtswetenschap in Nederland » reeds talrijke uitgaven kende. Na de stichting van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Wetenschappen van België werd Prof. Bellefroid tot lid van dit genootschap verkozen.

Doch het is er de Heer Droogmans niet enkel om te doen de grote verdiensten van Prof. Bellefroid als

jurist te doen uitschijnen, hij wenst ook de aandacht te vestigen op het belangrijk aandeel dat Bellefroid heeft gehad in de ontwikkeling van de Limburgse letterkunde. Bellefroid heeft inderdaad ook verschillende studies gepubliceerd over Limburgse letterkundigen, zowel dichters als prozaschrijvers. Dit is een facet van de activiteit van Prof. Bellefroid, die in de juridische middens over het algemeen minder gekend is, en het is voor de juristen in de hoogste mate interessant ook deze zijde van de werkzaamheid van Prof. Bellefroid te leren kennen.

De schets van de Heer Droogmans besluit met een diepgevoelde hulde aan de strijdvaardige Vlaming en de edele mens die Prof. Bellefroid geweest is, hulde die dubbel en dik verdiend is.

Een bibliographie van geschriften gewijd aan de persoonlijkheid van Prof. Bellefroid sluit het boekje af.

Door de uitgave van dit geschrift heeft de Heer Droogmans een goede daad verricht.

René Victor

Mme M.-L. Kerremans-Ramioulle. — Het probleem van de jeugdmisdadigheid. — Bibliografisch onderzoek. Centrum voor Afrikaanse Economische en Sociale Documentatie (CEDESA), Brussel. 1959. 64 p.

Het is wel verrassend de uitgave van deze bibliografie over het probleem van de jeugdmisdadigheid te zien voorkomen in een serie die uitgegeven wordt door het Centrum voor Afrikaanse Economische en Sociale Documentatie, dat zich tot nu toe hoofdzakelijk heeft beziggehouden met publicaties betreffende onderwerpen die onmiddellijk in verband staan met Afrikaanse toestanden.

Voorzeker, de jeugdmisdadigheid is een universeel probleem, dat zich evenzeer stelt in de overzeese gebieden als in het moederland en het is dan ook volkomen te verantwoorden dat het werk van de auteur in deze serie werd opgenomen. Het heeft misschien enkel het nadeel dat juristen en criminologen minder gemakkelijk van dit werk zullen kennis nemen dan wanneer het zou uitgegeven zijn geworden in een reeks die rechtstreeks met de jeugddelinquentie verband houdt.

Wat er ook van zij, wij moeten ons zeer gelukkig achten dat deze bibliografie verschenen is, want zij is een uitstekend werkinstrument voor al degenen die zich met de problemen van jeugdmisdadigheid bezig houden.

De auteur heeft in deze brochure niet minder dan duizend titels verzameld van boeken en tijdschriftartikelen die handelen over de jeugdmisdadigheid. De titels zijn geput uit alle mogelijke bronnen en al de belangrijkste tijdschriften in de verschillende talen werden geëxcerpeerd.

Al de titels zijn geklasseerd geworden volgens alfabetische volgorde, doch in het begin van het werk is er een analytisch plan aangebracht waarin de stof systematisch is ingedeeld met telkens de vereiste verwijzingen naar het nummer waaronder het gezocht geschrift in de bibliografie te vinden is. Op deze wijze vindt de belangstellende onmiddellijk een zeer belangrijk gedeelte van de literatuur die gewijd is aan een van de onderwerpen die hij bestudeert.

Het spreekt vanzelf dat dergelijk werk niet volledig kan zijn en dat er noodzakelijkerwijze titels ontbreken. In verband hiermede willen wij er ons enkel toe beperken er op te wijzen dat in het Rechtskundig Weekblad talrijke studiën verschenen zijn over de jeugd-

misdadigheid die in deze bibliografie verwaarloosd werden. Dit zal gemakkelijk te herstellen zijn bij een volgende uitgave die zonder twijfel spoedig nodig zal blijken.

René Victor

BALIELEVEN

Balie van Hasselt

Gerechtelijk jaar 1959-1960

Raad van de Orde

Stafhouder : Mter Frans Maris, Leopoldsbuurg.

Leden : Mters Koninckx, Bijvoet, Jenné, Verhoeven, Derks en Smeets.

Balie van Ieper

Gerechtelijk jaar 1959 - 1960.

Raad van de Orde

Stafhouder : Mter Joseph van der Mersch.

Leden : Mters Albert Dehem, Henri Delobel, Pieter Waterblee, André Six, secretaris.

Balie van Kortrijk

Gerechtelijk jaar 1959 - 1960.

Werd aangesteld als Stafhouder : Mter Achille De Gryse, Kortrijk.

Leden van de Raad der Orde : Mters Vandenberghe Emile, Kortrijk; Vanthyghem Karel, Roeselare; Delvoye André, Kortrijk; Kasiers Gerard, Moeskroen; Roose Pierre, Kortrijk; Mayeur Julien, Kortrijk; Gilon Pierre, Kortrijk; Leuridan Albert, Kortrijk.

Mter Joris De Clerck was niet herkiesbaar.

Vlaamse Conferentie van de Balie bij het Hof van Beroep te Gent

Samenstelling van het bestuur voor het gerechtelijk jaar 1959 - 1960 :

Voorzitter : Mter Antoine Dhooge.

Secretaris : Mter Karel Moors.

Penningmeester : Mter Frans Baert.

Leden : Mters Willy De Clercq, Marcel Storme en Paul Van Malleghem.

Stagisten vertegenwoordiger : Mter Jacques Heuverswijn.

Vlaamse Conferentie der Balie te Antwerpen

Op de slotvergadering van 25 juni 1959 werd het bestuur verkozen voor het gerechtelijk jaar 1959 - 1960 :

Voorzitter : Mter Georges Franck.

Ondervoorzitters : Mters André Debergh en Andries Kinsbergen.

Schatbewaarder : Mter Jos van Goethem.

Sekretaris : Mter Arnold van Gelder.

De openingszitting zal plaats hebben op zaterdag 17 oktober 1959.

MEDEDELINGEN

Vlaams Rechtsgenootschap Leuven

Het Vlaams Rechtsgenootschap te Leuven heeft onderstaande omzendbrief aan zijn leden toegezonden :

Waarde Heer en Geacht Medelid,

Het Bestuur van het Vlaams Rechtsgenootschap (Vereniging van de Vlaamse oud-studenten van de Rechtsfaculteit te Leuven) heeft de eer U uit te nodigen tot de *Algemene vergadering*, die zal worden gehouden te Leuven op *zondag, 13 september* e.k., te 10 u. 30, in haar Gerechtszaal (ingang langs het Pauscollege).

Na een korte algemene zitting hebben er twee sectievergaderingen plaats.

Op de eerste sectievergadering, onder het voorzitterschap van Meester G. Van Duerm van de Balie van Kortrijk, zal het woord gevoerd worden door de heer *Jean Blondeel* die zal handelen over «de rol van de Amerikaanse advocaat». Velen zijn ervan overtuigd dat de taak van de Belgische advocaat zou kunnen uitgebreid worden in verband met de evolutie van de maatschappij en van het rechtsleven. Wellicht zouden wij in zekere mate de Amerikaanse opvatting over de plaats van de advocaat in het sociaal, economisch en juridisch leven van de hedendaagse tijd, kunnen navolgen.

De heer Jean Blondeel, doctor in de Rechten, Ph. D. in juridische wetenschappen, doctor of juridical science (Harvard), ere-substituut-krijgsauditeur (Gent), is sinds geruime tijd in dienst van de Parijse filiale van een advocatenfirma van Washington, die een belangrijke rol heeft gespeeld in de voorbereiding van het verdrag tot oprichting van de E. G. K. S. Door zijn grondige kennis van de twee grote rechtssystemen werd hij aangesteld tot docent aan de Universiteit te Gent alwaar hij het vergelijkend Burgerlijk Recht doceert.

De tweede sectievergadering, onder het voorzitterschap van Meester Jean De Vroe, notaris te Antwerpen, is speciaal bestemd voor de notarissen en de kandidaat-notarissen, *Jonkheer P. Thuysbaert*, Decaan van de Rechtsfaculteit, zal hier handelen over «artikel 73 van de samengeordende wetten op de inkomstenbelastingen».

Daarna zal er gelegenheid zijn om samen te lunchen in een restaurant van het centrum van de stad. De prijs bedraagt (dienst inbegrepen, zonder drank) de som van 125 F. Het Bestuur zou het ten eerste op prijs stellen de inschrijvingen in de eerstvolgende dagen te mogen ontvangen, uiterlijk op 3 september e. k. door storting op de postrekening n° 1328.33 van de «V. Z. W. D. Vlaams Rechtsgenootschap Leuven».

Gelieve te aanvaarden, Waarde Heer en Geacht Medelid, de betuiging onzer gevoelens van hoogachting.

Prof. Dr. E. VAN DIEVOET,
Ere-Voorzitter.

Dr. juris André PRIMIS,
Sekretaris.

Prof. Dr. F. COLLIN,
Voorzitter.

De Taalwet in de centrale besturen

In verband met een ministeriële omzendbrief daterend van 20 december 1948 heeft de heer Lefebvre, Minister van Binnenlandse Zaken, in antwoord op een pertinente parlementaire vraag van oud-Minister Fayat bevestigd dat in de centrale besturen elke ambtenaar en elke beambte verplicht is de zaken die niet speciaal op één van beide taalstreken betrekking hebben, te behandelen in de taal van de rol, waartoe hij behoort.

VLAAMSE JURISTEN,

ABONNEERT U OP

RECHTSKUNDIG WEEKBLAD

Onder deze zaken vallen o.a. de algemene principiële kwesties; de zaken in verband met Belgisch Kongo, het buitenland, de internationale of supranationale instellingen, enz.

De Minister heeft er daarbij op gewezen dat voormelde verplichting blijft gelden ook wanneer de bedoelde zaken achtereenvolgens behandeld worden door personeelsleden die tot een verschillende taalrol behoren.

In feite betekent zulks, dat het de Vlaamse ambtenaren onder geen enkel voorwendsel geoorloofd is de zg. «algemene» zaken in een andere taal dan het Nederlands te behandelen, a fortiori kunnen zij niet tot het gebruik van een andere taal gedwongen worden.

Het werd tijd dat zulks eens duidelijk gezegd werd.

Aan het Verbond van het Vlaams Overheidspersoneel nu er over te waken dat de Vlaamse ambtenaren niet het minderwaardig werk toegewezen krijgen omwille van het feit dat ze de zaken uitsluitend in het Nederlands behandelen zoals hun plicht is.

Eerste Internationaal Congres voor Criminele Prophylaxie

van 27 september tot 1 oktober 1959 in de lokalen der UNESCO (Zaal IV), 125, Avenue de Suffren, Paris VIIe onder het voorzitterschap van de Heer M. PATIN, Voorzitter der Strafkamer van het Hof van Cassatie.

Voorwerp van het congres :
Technische beschaving en criminaliteit.

Programma :

Zaterdag 26 september :

21 u. Ontvangst der congressisten in de Salons van het Hotel Scribe, 1, rue Scribe, Parijs 9^e.

Zondag 27 september :

Plechtige openingszitting. Van 9 tot 11 u. : Redevoeringen door : M. M. Patin, Voorzitter van het congres ; M. Collignon, Voorzitter van de Internationale Vereniging voor sociale prophylaxie ; M. V. V. Stanciu, Algemeen secretaris van de vereniging. Onderwerp : Sociale prophylaxie en criminologie.

Werkvergaderingen : van 11 tot 12.30 u. en van 14.30 tot 18.30 u. : Eerste algemeen verslag : Factoren van sociale bederving. Algemeen verslaggever : Professor Claudio de Araujo-Lima (Brazilië).

Maandag 28 september :

Werkvergaderingen : van 9 tot 12.30 u. en van 14.30 tot 17.30 u. : Tweede algemeen verslag : Invloed van de technische vooruitgang op de criminaliteit. Algemeen verslaggever : Professor E. Altavilla (Italië).

18 u. : Ontvangst ten stadhuize.

Dinsdag 29 september :

Werkvergaderingen : van 9 tot 12.30 u. en van 14.30 tot 18.30 u. : Derde algemeen verslag : Hoe kan de misdaad vermeden worden ? Algemeen verslaggever : Stafhouder Théo Collignon (België).

21 u. : Boottocht op de Seine.

Woensdag 30 september :

Werkvergaderingen : van 9 tot 12.30 u. en van 14 tot 17.30 u. : Vierde algemeen verslag : De sociale instellingen en de morele wetten. Algemeen verslaggever : Professor H. Baruk (Frankrijk).

18 u. : Ontvangst op het Ministerie van Justitie, 13, Place Vendôme, Paris 1er.

21 u. : Sluitingsbanket.

Donderdag 1 oktober :

11 u. : Projectie van films.

14.30 u. : Bezoek aan een strafinstelling (Fresnes en Melun). Vertrek van de UNESCO.

De studiedagen van de « Association Henri Capitant », gehouden te Madrid

De studiedagen van de « Association Henri Capitant » zijn doorgedaan te Madrid van 4 tot 10 juni 1959.

Het initiatief werd genomen door de Spaanse afdeling van deze vereniging. Deze laatste is pas opgericht geworden onder het voorzitterschap van de Heer Castan Tobenas, Eerste Voorzitter van het Hof van Cassatie.

De werkzaamheden zijn aangevangen na een ontvangst door de Heer Minister van Justitie. De vergaderingen werden voorgezeten door de Stafhouder Charpentier.

Het thema van deze studiedagen was bepaald geworden door de Spaanse afdeling en had betrekking op de bescherming van de enkeling in het privaat recht, het strafrecht en het internationaal recht.

Alvorens de wetenschappelijke besprekingen aan te vangen, hield de Voorzitter Charpentier, een rede waarbij hij hulde bracht aan Professor René Piret, de vroegere Voorzitter van de Belgische afdeling.

In zijn antwoord dankte Professor Fredericq, huidige Voorzitter van de Belgische afdeling, in naam van de Belgische leden en hij herinnerde op zijn beurt aan de grote figuur van zijn voorganger, die zowel een uitstekende magistraat was als een hoogstaand mens en een gezaghebbende hoogleraar.

Voor het privaat recht was het algemeen verslag opgesteld door de Heer de Castro y Bravo. In zeer duidelijke termen wees hij erop hoe het huidig Spaans burgerlijk recht een synthese is van de principes van het Franse Burgerlijk Wetboek en het oude Spaanse gewoonte recht.

Andere belangrijke rapporten werden voorgebracht door de professoren Nerson (Lyon), Grossen (Neuchâtel) en Castan Vasquez (Segovia). Deze laatste wees erop dat in het Spaans recht de bescherming van de eer van de enkeling een bijzondere plaats geniet. Prof. Horion bracht een verslag uit over de bijzondere bescherming die de enkeling heeft in de Belgische sociale wetgeving. Een ander Belgisch rapport was opgesteld door Mr Cassart, advocaat bij het Hof van Beroep te Brussel en het werd voorgebracht door Prof. Van Bogaert uit Gent. Het rapport opgesteld door Mr de Liedekerke, eveneens advocaat te Brussel, werd voorgedragen door de Stafhouder Derycke (Gent). De Belgische rapporten van Mr. Simont en Van Ommeslaeghe door prof. de Castro.

Verschillende belangrijke tussenkomsten zijn gebeurd door de raadsheer Maul (Luxemburg), Meneu (Madrid) en de Deken Espila (Murcy). De Deken Juliot de la Morandière, Ondervoorzitter van de Vereniging, heeft een uiteenzetting gehouden over de nieuwe regelen die voor de enkeling voorzien zijn bij de hervorming van het Burgerlijk Wetboek.

Voor de afdeling strafrecht werd het algemeen verslag voorgedragen door de Heer Marc Ancel, raadsheer bij het Hof van Cassatie van Frankrijk. Hij bracht daarbij een uitstekende samenvatting van de bescherming van de enkeling in het strafrecht en de strafvordering sedert het begin van deze eeuw. Andere tussenkomsten grepen plaats vanwege de Heren Quintano-Ripolles, Huss, Levasseur, Horion, Castejon, Delcorde en de Stafhouder Charpentier.

De Heer Huss wees op de gevaren die de individuele vrijheid kunnen bedreigen, indien gebruik zou worden gemaakt van nieuwe methodes zoals de narco-analyse. Een rapport opgesteld door de Heer Constant, hoogleraar te Luik onderlijnde dezelfde gevaren. De Heer

Charpentier formuleerde zijn opmerkingen in dezelfde zin.

Voor het internationaal recht werd het algemeen verslag uitgebracht door Prof. Van Bogaert uit Gent. Hij vestigde de aandacht op het feit, dat ideologisch gezien de enkeling in het volkenrecht zou moeten beschikken over de fundamentele vrijheden en de rechtspersoonlijkheid, die hem moet toelaten zijn rechten op te vorderen voor een internationale jurisdictie.

De rechten worden nu slechts sporadisch door het volkenrecht aan de enkeling toegekend en in het algemeen heeft hij zelfs geen rechtspersoonlijkheid.

Prof. Rousseau (Frankrijk) verklaart zich akkoord met deze stelling en licht ze toe met enkele recente voorbeelden uit de internationale rechtspraak. Hij eindigt met een synthese over de huidige ontwikkeling van het volkenrecht, die een wijziging van het klassiek begrip van de soevereine Staat met zich kan brengen.

Prof. de Luna (Madrid) wees er ook op dat de enkeling zijn bescherming op het huidige ogenblik bijna nog volledig afhangt van de diplomatieke tussenkomst en dat in andere gevallen de jurisdictionele immuniteit van de vreemde Staten iedere handeling van rechtsherstel verhindert. De Heer Callardo, ambtenaar bij het Ministerie van Justitie, vestigde de aandacht op de volledige willekeur waarmee de enkeling afhankelijk blijft van de staatswil in het volkenrecht. Zelfs de toekenning van de nationaliteit is een subjectief recht in hoofde van de Staten, die ieder daarover een eigen wetgeving bezitten. De heer Ripolles, lid van het Hof van Cassatie van Spanje, meende dat het ontbreken van een internationale strafrechtsmacht een groot tekort uitmaakt, omdat zij die het volkenrecht overtreden internationaal aansprakelijk zouden moeten worden gesteld.

De rapporteur-generaal gaf ook mededeling van een verslag ingediend door Prof. Rigaux (Leuven), waarin de toestand van het individu onderzocht werd in het internationaal privaatrecht. Ook daar blijkt de bescherming ook onvoldoende te zijn.

Als algemeen besluit werd aangenomen dat de verwezenlijkingen de rechten waarop de enkeling aanspraak zou moeten kunnen maken in het volkenrecht, slechts te verwachten zijn, indien de spanningen der internationale politiek zullen afnemen.

De organisatie van het Congres was uitstekend verzorgd door de Spaanse sectie, die het cultureel gedeelte niet over het hoofd had gezien zoals de bezoeken aan Toledo en aan het Escorial. De studiedagen werden besloten met een grootse plechtigheid aangeboden door het bestuur van Madrid, tijdens dewelke in gepaste termen een dankwoord werd uitgesproken in naam van de Belgische groep door Prof. Horion. Nieuwe collegiale banden zijn aldus ontstaan en een bijzondere dank moet daarvoor worden gezegd aan de Secretaris-generaal van de Spaanse afdeling de Heer Isidore de Arcenegui, directeur van het Instituut voor Juridisch Onderzoek, die werd bijgestaan door de Heren Meneu, Canut en door Juffrouw Navarro.

VLAAMSE JURISTEN,

ABONNEERT U OP

RECHTSKUNDIG WEEKBLAD

TAALKUNDIGE KRONIEK

MARGINALIA

(R.W. 8.3.59)

«Die meisten Mängel des Rechts sind nur Mängel seiner Sprache» (H. Weck, «Die Sprache im Deutschen Recht»).

1. «Deze organisatie is *dus* gerechtigd een beroep bij de Raad van State in te stellen...»

Men is «gerechtigd tot iets»; als men de infinitief schrijft wordt het: «is er dus toe gerechtigd te...»; ook zou men kunnen zeggen: «is dus gerechtigd tot een beroep... (zonder werkwoordelijke vorm)».

2. «in naam van haar lid...»

Men kan spreken «in naam van de gerechtigheid, de vriendschap, enz...» of, zo er een soort afvaardiging verondersteld wordt «uit naam van onze voorzitter, ons lid etc...»

3. «besluitwet».

Over dit woord is al veel geredetwist. Een o.i. geschikte schrijfwijze zou zijn «besluit-wet» (een besluit met wettelijk gezag) naar analogie met vormingen als «de «kapitein-commandant» of «het «lid-secretaris». In deze vormingen duidt het tweede lid de functie aan die het eerste vervult. De geslachtelijke aanduiding richt zich dan naar het eerste lid dus, «het besluit-wet».

4. «Onbevoegdheid van de voorzitter om te kennen van een vordering...»

«Kennen van iets» bestaat in het Nederlands niet; men stelle zich voor dat iemand zou zeggen «Ik zal er eens van kennen»!

Wel hebben wij de uitdrukking «kennis nemen van iets» die ook in juridisch verband bruikbaar is.

5. Gezien de stukken *des* gedings, en *namelijk*, in *rechtmatige* vorm:...

— «des gedings» verouderde genitiefvorm die alleen de (nutteloze) plechtstatigheid kan bevorderen. Waarom niet «van het geding» of de «gedingstukken». Men tracht, door het gebruik van archaïsmen die men elders nog slechts schrijft voor de grap, de indruk te wekken van voornaamheid.

— «namelijk» is hier blijkbaar weer een verkeerde vertaling van het Franse «notamment». Hier past de uitdrukking «meer bepaald» of «inzonderheid», want men noemt slechts één stuk.

Als men een volledige opsomming laat volgen, kan men «namelijk» schrijven, maar dan zonder het voorafgaande «en».

— «rechtmatig» kunnen wij slechts als synoniem van «billijk» of «rechtvaardig» gebruiken. Hier had «regelmatig» moeten staan, met de betekenis van «zoals het hoort», «volgens de regel».

6. «Overwegende dat alhoewel het de eerste rechter niet behoorde recht te doen nopens de grond van de zaak, moest de huidige vordering in kortgeding nochtans in verband gesteld worden met het feitelijk geschil waarop ze betrekking heeft»;

Mooi voorbeeld van verongelukte zin die de indruk van waardigheid, door archaïstische midelen opgeroepen, erg schaadt.
Een minimum van verbetering is de verplaatsting van « moest » na « nochtans ».

7. « een zorgvuldige heromwerking ».

Grappige contaminatie van « herwerking » en « omwerking » die beide hetzelfde betekenen. Alleen wordt « omwerking » doorgaans als germaansisme geweerd.

8. Aangezien theoretisch *allen* (sic) de vereffening en verdeling *dient bevolen*, partijen naar notaris *verzende*nde om er hun tegenspraken betreffende bedoelde testamenten *te doen*...

Weer een zeer slordig geschreven passage...

— « allen » hiervoor zal de niets ontziende zetduivel van het R.W. wel weer verantwoordelijk zijn.

— « dient bevolen » is onvolledig daar « te worden » ontbreekt.

— « verzende » is niet goed daar

1) men in het Nederlands niet houdt van zulke deelwoordconstructies. Men schrijft dan een ondergeschikte zin: « waarbij partijen... »

2) « verzenden » verkeerd gebruikt is als letterlijke vertaling uit het Frans. Hier moet eens te meer « verwijzen » staan.

— « tegenspraken doen »: Men heeft gedacht dat dit wel Nederlands zou zijn daar men toch ook zegt: « uitspraak doen ». Waarom dan geen tegenspraken doen of een afspraak doen?

Zo gemakkelijk is het echter niet. Hier heeft men toch wel willen zeggen: « hun opwerpingen doen gelden »...

9. « ...zij (de testamenten) integendeel *talrijke verschijpunten vertonen op tekstgebied*... »

Veel woorden om te zeggen dat « hun tekst integendeel op talrijke plaatsen verschilt... »

10. « Dat zij zulks ten allen tijde kan doen, de wet geen termijn bepaald *hebbende*, binnen dewelke zulke vordering moet worden ingeleid. »

Nog zo'n deelwoord dat letterlijk uit het Frans komt en verder een nutteloze omhaal van woorden...

« Dat zij dit steeds kan doen, daar de wet voor het inleiden van zulke vordering geen termijn bepaalt ».

J. Leliard

TIJDSCHRIFTEN

Omnilegie, jrg. 1959 - n° 6 :
Wetgeving.

Tijdschrift voor sociaal recht en van de Arbeidsge-rechten, jrg. 1959 - n° 4 :

L. Suetens, De staking en de individuele arbeids-overeenkomsten. — P. Brasseur, Les leçons d'un pa-rallèle. — R. Vannuvel, Evolution comparative de la situation de l'élément juridique au sein des Conseils de guerre, des tribunaux de commerce et des con-seils de prud'homme.

n° 5-6 :

M. Taquet, Aperçu relatif à la dualité de statut juridique des ouvriers et des employés. — H. Lenaerts,

Dualiteit van het juridisch statuut van werklieden en bedienden. Schematisch overzicht der vreemde wet-geving.

Tijdschrift van de Vrederechters, jrg. 1959 - n° 6-7 :

Union des juges de Paix. — Nécrologie. — Biblio-graphie. — Chronique des justices de paix. — Juris-prudence.

Tijdschrift voor Notarissen, jrg. 1959 - n° 6 :

E. Ronse, Een en ander over het begrip « personen ten laste » in de fiscale wetgeving. — Rechtspraak. — Bestuurlijke Beslissingen.

Algemeen Fiscaal Tijdschrift, jrg. 1959 - n° 10-11 :

Algemeenheden. — Inkomstenbelastingen. — Taxes met inkomstenbelastingen gelijkgesteld. — Indirekte staatsbelastingen. — Provinciale en gemeentelijke be-lastingen. — Internationale overeenkomsten. — Bui-tenlandse belastingen. — Varia. — Bibliografie. — Personalia. — Wat een fiskalist lijden kan.

De Gemeente, jrg. 1959 - n° 6 :

D. Daenens, De tijdelijke gemeentesecretaris. — H. Van Eecke, De militiewet en de bevoegdheid van de gemeenten (2° deel). — F. Geerts, De Controle op de gemeentelijke boekhouding in België. — J. Vandewalle, De inspanningen van de stad Brugge ter bevordering van de industrialisatie. — A. Scufflaire, Gemeentewa-pens. — Geschiedkundig overzicht en procedure voor erkenning of vergunning. — H.A. Brasz, Een nieuwe regeling voor de financiële verhouding tussen het rijk en de gemeenten in Nederland. — M. P. A. Meissen, Vergaderrecht in Nederland.

Tijdschrift voor Gemeenterecht, jrg. 1959 - n° 6 :

Boekbespreking. — Benoemingen. — Bezoldigingen. — Goederen. — Medisch schooltoezicht. — Onderwij-zend personeel. — Pensioenen. — Politiecommissaris. — Raad van State. — Raad. — Stedebouw. — Werk-lozen. — Waterlopen.

Nederlands Juristenblad, jrg. 1959 - n° 26 :

L. M. P. Loeff, Enkele grepen uit de jurisprudentie van Sancho Panza. — C. H. F. Polak, De Noordoost-polder Een of vier? — Opmerkingen en Mededelingen Mr. J. v. d. Ven, Mr. C. A. Pompe †, Mr. J. A. M. Van Staaï, Mr. H. A. H. Canter Cremers †, H. H. Menalda, Maximumsnelheid ook buiten bebouwde kommen? — H. Winkel, Achtste Oecumenische Juristen-Conferen-tie (29/30 mei 1959).

n° 27 :

J. C. Van Oven, De Haarlemse vergadering. — W. G. Belinfante, met onderschrift van Prof. J. C. van Oven, Wie betaalt de schade. — R. P. Kokosky, art. 14 Krankzinnigenwet. — G. E. Langemeijer, Westduits-Nederlandse Juristenbijeenkomst.

n° 28 :

B. Stokvis, Door de andere echtgenoot toegestaan overspel als echtscheidingsgrond. — W. H. Van Hels-dingen, De wetgeving betreffende Koninkrijksaangele-genheden in 1958. — J. C. Van Oven, Het werk aan het nieuwe Burgerlijk Wetboek. — Y. H. M. Nijgh, De kern van het Ontwerp-Praktizijns-wet. — H. A. Jansen op de Haar, De lijdelijkheid van de rechter. — J. W. Bosch, Rechtshistorisch Congres te Deven-ter. — K. J. Muller, Voetgangers, Verkeersveiligheid en Strafrecht met onderschrift van Mr. G. E. Lange-meijer. — J. Hobbel, Door stringenter verkeersrege-ling minder strafrechtelijke en civiele verkeerspro-cedures.

Advocatenblad, jrg. 1959 - n° 6 :

B. W. Kranenburg, Het recht van de arme. — J. Zuur, Deskundigheid en rechtsbijstand. — J. Hollander, Echtscheiding en buitengewone lasten. — S. C. H. Nederburgh, Enige fiscale aspecten van het vrije beroep in Nederland. — H. R. Goudsmit, Bijlagen bij adoptie-verzoekschriften.

Weekblad voor Privaatrecht, Notaris-amt en Registratie, jrg. 1959 - n° 4590 :

W. H. van den Berge, Beschouwingen naar aanleiding van « De grondbeginselen van het Nederlandse belastingrecht » (III slot). — R. D. Kolléwijn, Overzicht der Nederlandse Rechtspraak, Internationaal Privaatrecht (I).

n° 4591 :

P. J. A. Adriani, De ficties in het belastingrecht (I) — H. J. B. Broekema, Afkoop van vruchtgebruik onder het Besluit I.B.1941. — R. D. Kolléwijn, Overzicht der Nederlandse Rechtspraak, Internationaal Privaatrecht (II).

n° 4592 :

P. J. A. Adriani, De ficties in het belastingrecht (II slot). — W. M. Peletier, De notary public in de Verenigde Staten van Noord-Amerika en zijn werkzaamheden. — Ingezonden : H. P. J. Goerbergh, Quousque tandem ? - Het Grootboek - Woningverbetering. — R. D. Kolléwijn, Overzicht der Nederlandse Rechtspraak, Internationaal Privaatrecht (III).

n° 4593 :

H. Drion, Enkele bedenkingen tegen het nieuwe ontwerp Bewijsrecht. — J. C. van Oven, Het werk aan het nieuwe Burgerlijk Wetboek. — R. D. Kolléwijn, Overzicht der Nederlandse Rechtspraak, Internationaal Privaatrecht (IV).

Arbitrale Rechtspraak, jrg. 1959 - n° 462 :

Rechtspraak.

n° 463 :

Rechtspraak.

Rechtsgelerd Magazijn Themis, jrg. 1959 - n° 2 :

J. B. Akkerman, De heilige wieg van het recht, Een studie over de oorsprong van het recht. — W. F. C. van Hattum, De persoon van de strafrechter.

n° 3 :

J. B. Akkerman, De heilige wieg van het recht, Een studie over de oorsprong van het recht (vervolg). — Rammelink, « Disharmonieën » tussen civiel- en strafrecht.

Ars Aequi, jrg. 1959 - n° 9 :

W. G. Verkruijsen, Acht recente privaatrechtelijke arresten. — J. H. Versteeg, Is art. 6 Successiewet 1956 overbodig ? — J. Wiarda, Antwoord op recht-vraag 47.

Journal des Tribunaux, jrg. 1959 - n° 4242 :

J. Masquelin, La nécessaire révision de l'article 68 de la Constitution. — Pierre-Paul Struye, Les conventions d'irresponsabilité.

Journal des Tribunaux d'Outre-Mer, jrg. 1959 - n° 109 :

A. Sohier, Souvenirs judiciaires. La criminalité coutumière.

n° 110 :

A. Danse, La responsabilité du Congo belge et du Ruanda-Urundi et des circonscriptions indigènes à

l'occasion des actes préjudiciables commis par les greffiers.

Jurisprudence du Port d'Anvers, jrg. 1959 - n° 3 en 4 :
Abordage. — Abordage fluvial. — Affrètement fluvial. — Affrètement maritime. — Assurances. — Chose jugée. — Clause f.o.b.

Revue de Droit Pénal et de Criminologie, jrg. 1959 - n° 10 :

J. Y. Dautricourt, Le juge correctionnel belge devant l'Individualisation pénale scientifique et la mise à l'épreuve judiciaire. — J. M. Poupert, Réflexions sur la Procédure de contumace. — Ch. Yotis, Le droit pénal helénique (1958). — A. Vanwelkenhuyzen, Le huitième cours international de criminologie. — La Prévention des infractions involontaires.

Revue Critique de Jurisprudence Belge, jrg. 1959 - deuxième trimestre.

R. Dekkers, De la collaboration des plaideurs dans l'administration de la preuve. — L. Simont, Contribution à l'étude de la responsabilité du tiers complice de la violation d'une obligation contractuelle. — J. Dabin et A. Lagasse, Responsabilité délictuelle et quasi délictuelle.

Revue Générale des Assurances et des Responsabilités, jrg. 1959 - n° 5 :

S. Rouffy, Des actions de la victime et de l'assurance-loi contre le tiers responsable.

n° 6 :

Jurisprudence.

Recueil de Jurisprudence du Droit Administratif et du Conseil d'Etat, jrg. 1959 - n° 2 :

Jurisprudence du conseil d'Etat.

Recueil Général, jrg. 1959 - n° 20098 à 20107 :

Enregistrement. — Taxes assimilées au timbre. — Impôt sur le capital. — Impôts sur les revenus. — Taxe de facture. — Licitatation. — Partage. — Vente d'immeubles.

n° 20108 à 20116 :

Loi du 22 juin 1959 relative aux droits de la femme mariée séparée de biens. — Enregistrement. — Succession. — Taxes assimilées au timbre. — Enregistrement. — Biens. — Taxes de transmission.

Revue de Droit Familial, jrg. 1959 - n° 2 :

Jurisprudence.

Répertoire Fiscal, jrg. 1959 - n° 4-5 :

H. Stevenart, Considérations sur la procédure contentieuse devant le directeur des contributions directes.

Revue pratique du Notariat Belge, jrg. 1959, n° 2436 :

L. Raucent, La vente entre époux pour cause de remploi. — Législation.

n° 2437 :

R. Lallemand, A propos du legs d'une part indivise lorsque l'indivision cesse avant le décès du testateur.

Annales de Droit et de Sciences Politiques, jrg. 1959 - n° 2 :

A. Tunc, Un exemple d'exécutif adapté aux temps modernes : le Président des Etats-Unis d'Amérique. — R. Beyens, La loi du 24 décembre 1958 sur l'exercice de la profession. — J. Masquelin, La notion de traité pouvant grever l'Etat. — J. De Breucker, Le problème de l'étendue de la mer territoriale.

Revue de Droit Intellectuel, jrg. 1958 - n° 12 :

A. Bouju, Certains principes français de brevetabilité doivent-ils subir une évolution décisive ? — Ph. Coppieters de Gibson, La Conférence diplomatique de Lisbonne pour la revision des conventions internationales en matière de propriété industrielle.

jrg. 1959 - n° 1-3 :

A. Vander Haeghen, Les répercussions du Traité du Marché Commun sur les brevets, marques et modèles. n° 4-5 :

C. Duverne, Vers un brevet européen. — V. Gevers, Exposé. — A. Vander Haeghen, Exposé.

Revue de l'Administration et du Droit Administratif, jrg. 1959 - n° 7 :

Enseignement primaire. — Assistance publique. — Associations de communes. — Bibliographie. — Bibliothèques publiques. — Commission d'assistance publique. — Conseil d'Etat. — Loi communale. — Responsabilité des pouvoirs publics. — Statut syndical des agents des services publics. — Revue de la jurisprudence.

Revue Administrative, jrg. 1959 - n° 69 :

H. Puget et J. C. Seche, La promulgation et la publication des actes législatifs en droit français. — R. Boisvieux, Quelques aspects de la déontologie des fonctionnaires de l'Etat Français en mission de coopération technique bilatérale. — J. Marion, Protection civile, urbanisme et construction. — J. Caritey, Politique, Administration et Administrateurs. — I. De Richer, D'Aube à Diderot. — V. Silvera, La structure du premier gouvernement de la Vme République. — G. Liet-Veaux, Mise en cause de l'Administration devant le juge pénal. — J. Georgel, Répertoire analytique.

Politica, jrg. 1959 - n° 3 :

C. H. Scailteur, De evolutie van de opvattingen omtrent de successiebelasting. — R. De Backer, Aspecten van de bedrijfsstructuur en de tewerkstelling in het arrondissement Eeklo. — H. Paemen, Disraeli's politieke ideeën. — V. Cools, Elektorale sociologie. — V. Cools, Bibliografie over elektorale sociologie.

Revue du Droit Public et de la Science Politique, jrg. 1959 - n° 3 :

J. M. Aubry, L'influence du changement de circonstances sur la validité des actes administratifs unilatéraux. — J. D. B. Mitchell, Jurisprudence récente relative aux contrats administratifs en Grande-Bretagne. — M. Aubry, Le conseil National de l'économie et du travail Italien. — M. Mouskhélyn, Le système soviétique de contrôle. — H. Nguyen Quoc Dink, La Constitution de 1958 et le droit international. — G. Berlia, Les pouvoirs du Président de la République comme gardien de la Constitution. — La Constitution et les débats sur les règlements des Assemblées Parlementaires. — S. Dreyfus, Analyses des textes, législatifs et réglementaires (1 février - 15 mars 1959). — M. Waline, Notes de jurisprudence. — M. Heumann, Conclusions des Commissaires du Gouvernement.

Revue Internationale des Sciences Administratives, jrg. 1959 - n° 2 :

F. Werner, Remarques sur les tendances nouvelles du droit administratif allemand. — H. Schirrmacher, L'administration au niveau des Länder et des communes. — H. Peters, La conception de la décentralisation administrative. — G. Wacke, Les régimes juridiques du personnel administratif. — S. M. Serrano, Carrières administratives et promotions dans la fonction publique fédérale. — H. Spanner, De la procédure administrative non contentieuse. — C. H. Ule, La juridiction administrative. — O. Bachof, Les tribunaux administratifs spéciaux. — E. Fiedler, Administration et droit budgétaires. — E. Lesoir, Chronique de l'Institut.

Revue Internationale de Criminologie et de Police Technique, jrg. 1959 - n° 2 :

E. Aroneau, Les actes d'agression en droit pénal international. — P. Bibot, La délinquance du jeune adulte et son traitement. — L. Scheid, A propos d'enfance délinquante. — C. A. Hirsch, La criminalité des Nord-africains en France est-elle une criminalité par défaut d'adaptation ? — J. Mathyer, L'Institut de police scientifique et de criminologie de l'Université de Lausanne. — A. Charpin, Accessoire pratique pour la photographie judiciaire.

Recueil Dalloz, jrg. 1959 - n° 24 :

P. Hébraud, Justice 59. II. Les juridictions.

n° 25 :

H. Roland, Observations sur la vente des véhicules d'occasion.

n° 26 :

J. L'Huillier, La délimitation des domaines de la loi et du règlement dans la Constitution du 4 octobre 1958.

n° 27 :

M. Donnier, L'intérêt de l'enfant.

Oesterreichische Zeitschrift für Oeffentliches Recht, jrg. 1959 - n° 4 :

A. Verdross, The Status of Foreign Private Interests Stemming from Economic Development Agreements with Arbitration Clauses. — S. Verosta : Das Staatsnotrecht. — F. Bydlinki, Schadensrecht und Arbeitskampf. — M. Stockhammer, Die Kausalfreiheit des Gesetzeswillens.

Archiv des oeffentliches Rechts, jrg. 1959 - n° 1 :

S. Grundmann, Das evangelische Kirchenrecht und die ökumenische Bewegung der Gegenwart. — K. Vogel, Qualifikationsfragen im Internationalen Verwaltungsrecht. Dargestellt an der Qualifikation tschechoslowakischer Dienstverhältnisse im Rahmen des Gesetzes zu Art. 131 Grundgesetz. — D. Jesch, Zulässigkeit gesetzesvertretender Verwaltungsverordnungen. Zu dem Beschluß des Bundesverfassungsgerichts vom 6 mai 1958.

n° 2 :

K. Stern, Zur Problematik des energiewirtschaftlichen Konzessionsvertrags. — G. Lüke, Die Abgrenzung der Klagebefugnis im Verwaltungsprozess.

Abonneert U op het "Rechtskundig Weekblad"